Historische Kring Eemnes

1994-4

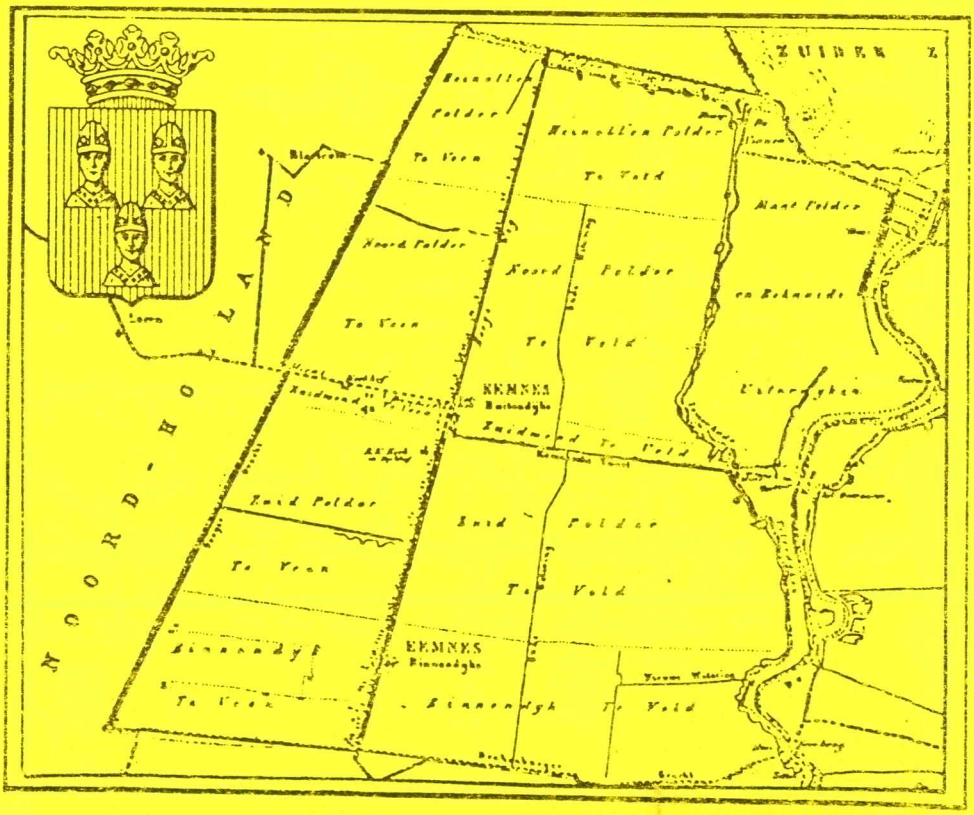

Historische Kring Eemnes

december 1994, jaargang 16,
nr. 4.
verschijnt viermaal per jaar

Bestuur:

Voorzitter	T. Roodhart	Laarderweg 12
Vice-voorzitter	H. v. Hees	Kerkstraat 15
Secretaris:	M. v.d.Schaal	Watersnip 14
Penningmeester:	F. Mol	Singel 11, 1261 XP Blaricum
Leden:	B. v. Raaij	Zaadkorrel 23
	R.Ruizendaal	Laarderweg 31
	H. Nobbe	Braadkamp 3

contributie H.K.E. ƒ 25,-- per jaar. Voor leden buiten Eemnes ƒ 2,50 porti bijbetalen
Girorekening nr. 2080362
Losse nummers kwartaalboekje ƒ 7,50

Ledenadm., adreswijzigingen en verkoop losse nummers: B. van Wijk-Blom, Raadhuislaan 39, tel. 14689

Redactie: B. van Raaij, tel. 86594
H.H.M. van Roij, tel. 12531

Typewerk en Correctie:M. Achthoven,B.van Wijk

Het geheel of gedeeltelijk overnemen van artikelen is slechts toegestaan na toestemming van de redactie.

Doel van de vereniging is bevordering van de kennis van- en de belangstelling voor de geschiedenis in algemene zin en de geschiedenis van Eemnes, met aansluitend gebied, in het bijzonder.

Inhoud

Van het bestuur en de redactie 194
Eemnesser emigranten 168
De gebroeders Eggenkamp vertellen..... 170
Pater Wim Eggenkamp naar en in den vreemde 171
Bouke Elsinga geëmigreerd in 1951 180
Antoon J.Rozenburg, geëmigreerd in 1953 183
Interview met Piet Rigter, geëmigreerd in 1954 186
Bill (Wim) en Joyce Baas, geëmigreerd in 1957 193
Christiaan en Elizabeth Baas, geëmigreerd in de jaren 1950 196
Antoon Baas, geëmigreerd in 1959 202
Pater Wijnand van Wegen, geëmigreerd in 1963 204
Wim Makker, geëmigreerd in 1976 211
Wouter Stalenhoef, geëmigreerd in 1983 218
Boerenfamilie Makker verhuist nu noodgedwongen naar Jutland 221
Per KLM naar een nieuw vaderland 223
Werkgroepen 230
Schenkingen HKE 230
Wie doet er mee? Wie weet er van? 231

Van het bestuur en de redactie

Het is ook dit jaar weer gelukt om vier aantrekkelijke HKE-boekjes samen te stellen.
De HKE kan trots zijn op de leden, die zoveel tijd willen besteden om ons iedere keer weer interessante verhalen voor te schotelen. Aan het eind van het jaar mogen we hieraan wel enige aandacht besteden.
Ook het typen en corrigeren van de ingeleverde copy is een hele klus. De redactie heeft hiervoor de zeer gewaardeerde hulp van de dames Achthoven en Van Wijk.

Ieder kwartaal laat de redactie 700 HKE-boekjes drukken. Dit betekent dat de HKE een grote kring is geworden. Een ledental waar we erg blij mee zijn. Het zou echter prachtig zijn als we aan het eind van 1995 kunnen melden, dat het aantal te drukken boekjes moest worden verhoogd. Dus als U iemand tegen komt die nog geen lid is!

De copy voor het eerste boekje van 1995 willen wij graag ontvangen voor 15 februari 1995.

Tot besluit willen bestuur en redactie u allen een zeer voorspoedig en heel goed 1995 toewensen.

Eemnesser Emigranten

In de zomer van 1993 was in een plaatselijke krant te lezen dat de Eemnesser boer Isaac Makker met zijn gezin ging verhuizen naar Denemarken. Hij was tot deze stap gekomen, omdat het hem- volgens zeggen van zijn vrouw- van alle kanten onmogelijk gemaakt werd een boerenbedrijf in Eemnes voort te zetten.

Isaac Makker was niet de eerste boer die Eemnes verliet. In het verleden zijn duidelijk perioden aan te wijzen waarin het de Eemnesser boeren niet voor de wind ging.
Rond 1672 hadden we hier te lijden van het oorlogsgeweld en in de jaren daarna werd Eemnes dikwijls geplaagd door overstromingen. Vandaar dat veel boeren toen wegtrokken. (O.a. richting Edam.)
In het begin van de 19e eeuw (± 1820) ging het hier kennelijk economisch ook niet al te best. Veel boeren trokken toen de kant van Amsterdam op. Zodoende vonden we sinds die tijd in plaatsen als Naarden, Weesp en Muiden diverse bekende Eemnesser familienamen.

De "grote trek" kwam na de Tweede Wereldoorlog. Nederland raakte te vol en bood weinig toekomstmogelijkheden voor jonge boeren. Ook in Eemnes was dat het geval.
In onze tijd van ruilverkaveling en hinderwetvergunningen ligt de problematiek weer anders. Recentelijk hebben enkele Eemnesser boeren hun heil gezocht in Denemarken.

Het lot van de emigrant begon ons te interesseren. Ook zouden we wel eens willen weten welke herinneringen de emigranten nog hadden aan het Eemnes uit hun jeugd.
Uiteindelijk besloten we om het Kerstnummer 1994 van ons kwartaalblad te wijden aan de achtergronden van emigranten door de tijden

heen.
We plaatsten een oproep om aan namen en adressen van emigranten uit Eemnes te komen. We kregen zo'n 15 reacties. De desbetreffende personen hebben we brieven gestuurd met het verzoek om de volgende vragen te beantwoorden:

1. Hoe kwam u er toe om te emigreren? Wat waren de beweegredenen?
2. Hoe was het vertrek uit Eemnes en hoe verging het u in het nieuwe vaderland? Dus, hoe was de start?
3. Wat zijn uw mooiste of dierbaarste herinneringen aan Eemnes?

Het resultaat vindt u in dit boekje: de reacties van elf oud-Eemnessers in den vreemde. Het taalgebruik in de brieven was soms duidelijk beïnvloed door het Engels. Daar waar dat echt storend werd, hebben we het veranderd.

We willen de emigranten bedanken voor hun spontane medewerking: het schrijven van de brieven en het opsturen van de foto's. Ook de familieleden, die ons de adressen gaven zijn we dankbaar. Dit heeft ervoor gezorgd, dat onze wilde plannen uiteindelijk gerealiseerd zijn.

U leest in dit boekje de ervaringen van:

Pater Willem Eggenkamp	geëmigreerd in 1946
Bouke Elsinga	geëmigreerd in 1951
Antoon Rozenberg	geëmigreerd in 1953
Arie Rigter	geëmigreerd in 1954
Piet Rigter	geëmigreerd in 1954
Gerard Rigter	geëmigreerd in 1954
Wim Baas	geëmigreerd in 1957
Christiaan Baas	geëmigreerd in 1958
Antoon Baas	geëmigreerd in 1959
Pater Wijnand van Wegen	geëmigreerd in 1963
Wim Makker	geëmigreerd in 1976

Wouter Stalenhoef geëmigreerd in 1983

We hebben met plezier aan dit onderwerp gewerkt. Voor op- en aanmerkingen kunt u bij ons terecht:

Henk van Hees
Kerkstraat 15
3755 CK Eemnes
02153-89849

Bep De Boer
Ericaweg 58
1251 WN Laren

★

De gebroeders Eggenkamp vertellen.....

In dit laatste boekje van 1994 dat geheel gewijd is aan de emigranten mogen de missionarissen beslist niet worden vergeten. Eén van hen was Wim Eggenkamp, zoon van Margaretha Koelink en Hendrikus Eggenkamp, geboren 15 december 1910 te Eemnes, overleden 24 november 1947 te Hokèng op Flores in Indonesië. Met bijzonder veel genoegen laat ik eerst zijn broers Nico en Rinus, daarna zijn neef Wim vertellen over wie hij was en waar hij naar toe is gegaan.

"We waren met acht jongens waarvan we er drie niet gekend hebben, omdat ze jong zijn gestorven. Eerst kwam er een tweeling Gerrit en Herman. Ze zijn aannemer geworden, net zoals vader en grootvader. Daarop volgde Wim de Priester, dan kam Rinus de bakker uit Soest en daarna Nico de aannemer uit Eemnes.
Wim wist als kind al dat hij Priester wilde worden, maar dat zag vader niet zitten. Hij zei tegen hem: "Ga eerst maar eens naar school in Laren en bekijk het daarna nog maar eens." Hij was pas een jaar of twaalf, dus vader dacht dat het wel over zou gaan, maar nee hoor hij zette door. Hij ging naar de

school voor wereldgeestelijken in Culemborg, maar kon het daar niet bolwerken. Daarom ging hij naar de Latijnse school in Gemert. Die school was niet aan welke priester-orde dan ook gebonden, hij was daar dus nog vrij in zijn keuze. Uiteindelijk koos hij voor de S.V.D..
Eerst is hij drie jaar in Helvoirt geweest, vervolgens drie jaar in Teteringen waar hij op 20 augustus 1939 de H. Priesterwijding ontving.
Zondag 3 september 1939 heeft hij in Eemnes de Eerste Plechtige H. Mis opgedragen: een prachtige, onvergetelijke dag was dat. Hierna moest hij nog een jaar studeren voor de missie. Toen hij hiermee klaar was brak de oorlog uit en kon hij niet weg. Op 27 mei 1946 kon hij pas vertrekken naar de missie van Flores. Sinds 1 november 1946 was hij pastoor in Lamalera waar hij enorm genoot. Het heeft echter niet lang mogen duren, want na een kortstondige ziekte is hij op 24 november 1947 te Hokèng overleden. Zijn stoffelijk overschot werd bijgezet in 't Priestergraf te Larantoeka.

Henriëtte Liscaljet.

★

Pater Wim Eggenkamp naar en in den vreemde.

Pater Wim Eggenkamp koos voor een missieorde. Dat betekende dat hij na zijn priesterwijding naar alle waarschijnlijkheid zou worden uitgezonden naar een ver land, waar de behoefte aan priesters zeer groot was. De orde, waar hij lid van werd- de S.V.D. (hetgeen de afkorting is voor Cocietas Verbi Dei = orde van het Goddelijk Woord)- was in die tijd voornamelijk werkzaam in China, Indone-

sië en Afrika (Ghana). Hij had zich duidelijk voorbereid op een vertrek naar een missieland. Het was voor hem dan ook teleurstellend, dat hij in 1940 niet kon vertrekken, toen vlak na zijn benoeming voor de missie van Noord-Indonesië op 26 april 1940 twee weken later de oorlog uitbrak. Tijdens de oorlogsjaren verving hij pastoors in diverse parochies verspreid over heel Nederland. Dat deed hij trouwens ook een tijdje in Eemnes, waar de gezondheidstoestand van de inmiddels bejaarde pastoor Müter te wensen overliet. Het langst stond hij in Enschede en in Teteringen.
Op 29 mei 1946 was het dan zo ver: met drie confraters vertrok hij uit Rotterdam per boot naar Indonesië. Zij missiebestemming luidde ditmaal: de Kleine Soenda eilanden.

Over zijn reis zijn we uitstekend ingelicht. Hij schreef uitgebreide brieven naar zijn ouders, broers en andere familieleden. Mijn vrouw en ik hebben in de afgelopen maand september als eersten van de familie de plaatsen bezocht, waar hij in Indonesië gewoond en gewerkt heeft. Bij de voorbereidingen van die reis kwamen veel brieven, die hij destijds geschreven heeft, tevoorschijn: zij lagen bij Ome Nico op Wakkerendijk nr. 84, hun voormalig ouderlijk huis. Ook bij een nicht van hem in Achterveld kwam een aantal brieven tevoorschijn: ook daar waren zijn brieven zorgvuldig bewaard. Dankzij die brieven weten we precies, waar hij is geweest en wat hij daar heeft gedaan. Hij bleek een uitmuntend verteller, die gelukkig uitgebreid

Eemnes 3 september 1939. →
Interieur R.K. Nicolaaskerk Eemnes tijdens de Eerste H. Mis van Pater Wim Eggenkamp.
Hij staat rechts op het altaar.

HKE- 173

Eemnes, 3 september 1939.
Stoet op de Wakkerendijk in Eemnes. Direct achter de bruidsmeisjes loopt Pater Wim Eggenkamp gevolgd door zijn ouders en verdere familie.
Dit t.g.v. zijn Eerste H. Mis in Eemnes.

opschreef, wat hij meemaakte en bovendien lardeerde hij dat met de nodige humor.
Hij was een van de eersten van zijn orde, die na de oorlog vertrok. De reis vond plaats aan boord van de Kota Agoeng, waarop voornamelijk militairen vervoerd werden. De reis duurde erg lang. Eerst voer de boot naar Engeland naar Southampton, dat er toen blijkens zijn brieven nog behoorlijk beschadigd bij lag. De boot bleef daar 4 dagen liggen. Dat gaf hem de mogelijkheid de kathedraal van Salisbury te bezoeken. Hij was onder de indruk van de middentoren en van de hoofdingang, maar het overige vond hij maar matig: te sober qua inrichting. Vanaf Engeland ging de tocht via

de Middellandse en Rode Zee. Tussentijds werd alleen Gibraltar aangedaan. De volgende aanlegplaats was Port-Said. De boot werd daar snel omringd door een groot aantal bootjes van mensen, die hun handel aan de opvarenden wilden verkopen. Tijdens hun bezoek aan deze stad werden zij steeds hinderlijk gevolgd door een groot aantal mensen, die op een soms behoorlijk agressieve wijze spullen aan hen wilden verkopen. In Port-Said kwam een dochter van de commandant aan boord: dat bleek ene majoor Boissevain uit Laren te zijn. De volgende havenplaats was Colombo, welke stad uitgebreid bezocht werd. Een groot aantal Boeddhistische en Hindoeïstische tempels werden bezocht, maar ook een protestantse en tot slot een katholieke kerk ("om niet van het geloof af te vallen"). Pas op 10 juli 1946 bereikten zij Batavia. Daarna volgde nog een boottocht naar Flores. Pas op 18 augustus 1946 kwam hij daar in het plaatsje Maumere aan. Zijn tocht duurde ruim twee en een halve maand. Onze tocht per vliegtuig deed er gelukkig heel wat korter over: als je er nu naar toe wilt vliegen, is dat, als alles mee zit, in twee dagen mogelijk.
Maar in Maumere was hij nog niet op zijn uiteindelijke plaats van bestemming. Hij kreeg op 8 september 1946 te horen, dat hij was benoemd tot pastoor in Lamelera, een vissersdorp aan de zuidkust van het eiland Lomblem, nu Lembata geheten. Vanuit de oostkust van Flores, vanuit Larantoeka, is het nog vijf uur in oostelijke richting varen. Destijds ging dat per missieboot. Ook nu is er nog altijd maar eens per week een officiele bootverbinding tussen Flores en Lembata. Niet alleen hij, maar ook wij, bijna 50 jaar later, waanden ons aan het uiteinde van de wereld. Wij kwamen op het eiland aan in het plaatsje Lewoloba. Via een gehuurde jeep kwamen wij na 5 uur rijden over een nauwe-

De jonge priester Wim Eggenkamp tussen zijn familie.
Bovenste rij v.l.n.r. Gerrit Eggenkamp, Gon Makker (gehuwd met Nico Eggenkamp), Nico Eggenkamp, Lena van de Weide (gehuwd met Rinus Eggenkamp), Rinus Eggenkamp, Herman Eggenkamp.
Zittend v.l.n.r. Aal de Graaf (gehuwd met Gerrit Eggenkamp), vader Hendrikus Eggenkamp, priester Wim Eggenkamp, moeder Margaretha Koelink (gehuwd met Hendrikus Eggenkamp), Door Looman (gehuwd met Herman Eggenkamp).

lijks verharde weg in Lamelera aan. Sinds enige maanden is het mogelijk, dat een particulier in Lewoleba een telefoonaansluiting kan krijgen. In Lamelera is weliswaar in de avonduren al electriciteit te verkrijgen, maar de meeste huizen zijn daar niet op aangesloten. Het water komt uit een bron van een berg, twee kilometer verder op. Een leiding loopt vandaar bovengronds naar het centrum van het dorp, waar iedereen het water kan komen aftappen. Het eiland is nog altijd arm. Men leeft er ofwel van de landbouw, ofwel van de visvangst. In Lamelera moet men het van de visvangst hebben en met name van de walvis-

vangst. Deze vindt nog altijd met speren en touw plaats vanuit eigen gebouwde bootjes. Het dorp bestaat uit twee delen: Lamelera boven en Lamelera beneden. Lamelera boven ligt op een hoge rots. De enige verbinding tussen beide delen van het dorp bestaat uit een stenen trap: per auto kan men er niet komen.

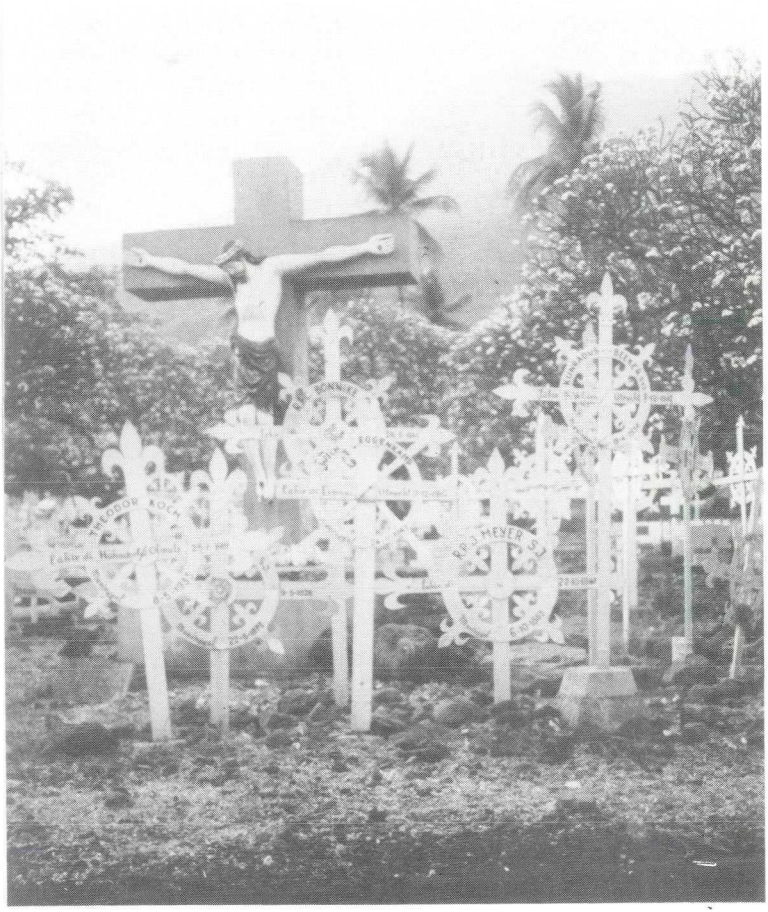

Priestergraf in Larantoeka op Flores (Indonesië). In het midden het kruis dat herinnert aan Pater Wim Eggenkamp.

Pater Wim Eggenkamp woonde in de Lamelera boven in de pastorie, die er nog altijd staat. De kerk, die er destijds stond, is helaas afgebroken en vervangen door een veel grotere. Pater Eggenkamp heeft destijds voorgesteld om de bestaande kerk te verlengen op eenzelfde manier als met de katholieke kerk in Eemnes is gebeurd. Dat is niet zo vreemd: zijn eigen vader had immers de verlenging van de kerk in Eemnes uitgevoerd in exact dezelfde stijl als de rest van de kerk!
Wim Eggenkamp heeft helaas niet lang in Lamelera kunnen werken. Hij werd ziek. Hijzelf en anderen dachten, dat hij malaria had. Daartegen werd hij ook behandeld. Het bleek later typhus te zijn. Vanuit Lamelera werd hij,

IN MEMORIAM

Jezus † Maria † Jozef

✠

Op 24 November 1947 riep God tot Zich de Weleerwaarde Pater

WILLEM EGGENKAMP S. V. D.

De overledene werd geboren te Eemnes op 15 December 1910. Hij ontving de H. Priesterwijding te Teteringen op 20 Augustus 1939. Na de oorlog vertrok hij naar de Missie van Flores en sinds 1 November 1946 was hij pastoor te Lamalera. Hij stierf na een kortstondige ziekte te Hokéng, in volle overgave aan Gods H. Wil zijn jonge leven ten offer brengend voor de zielen, die aan hem waren toevertrouwd.
Onder grote belangstelling werd zijn stoffelijk overschot bijgezet in 't Priestergraf te Larantoeka.

Niemand heeft groter liefde
dan hij, die zijn leven geeft
voor zijn vrienden. (Joh. 15,13)

Mijn Jezus barmhartigheid. (500 d. afl.)

ONZE VADER WEES GEGROET

Bidprentje van Pater Wim Eggenkamp.

toen hij al behoorlijk ziek was, door de walvisvangers overgeroeid naar Larantoeka. Daar werd hij bij de zusters verpleegd. Een jaar daarvoor had hij naar huis geschreven, dat als hij het klokje van dit klooster hoorde luiden, hij aan Eemnes moest denken: "Want het geluid klinkt, als de kleine klok in onze kerktoren. Dat is dan ook wel de eenige overeenkomst, welke er bestaat tusschen Larantoeka en Eemnes! Zeker op het oogeblik (=20 september 1946), want, terwijl het in Holland wellicht mooi najaarsweer is, begint het hier al warmer te worden. Dit neemt nog toe, naarmate de regentijd, Oct.-Nov., meer nadert. Vooral hier aan de kust is die hitte in stijgende lijn."
Die hitte was er de oorzaak van, dat hij in november 1947 tijdens zijn ziekte van Larantoeka naar het hoger gelegen Hokèng vervoerd moest worden. Daar was het aanzienlijk koeler. In Hokèng stierf hij. In Larantoeka ligt hij begraven. Uiteraard hebben wij zijn graf daar bezocht. Behalve het klokje bij de zusters herinnert in Larantoeka nu nog iets aan Eemnes: het kruis op zijn graf. Daarop staat de naam van zijn geboorteplaats tot op de dag van vandaag te lezen.

Wim Eggenkamp
zoon van Gerrit Eggenkamp

N.B. De geschiedenis van Pater Willem Eggenkamp heeft ons zo geboeid, dat we daar in één van onze volgende kwartaalboekjes op terug willen komen.

Bouke Elsinga
19 Omega St.
Newlands
Wellingtond 4
New-Zealand

Geëmigreerd in 1951

Graag wil ik u enige gegevens geven wat betreft een oud-Eemnesser en emigrant beleefde toen hij naar Nieuw-Zeeland vertrok in september 1951. De redenen van emigratie waren dat Holland na het warme Indonesië voor meer dan twee jaren en ook de arbeidsmogelijkheden zeer beperkt waren. Nieuw-Zeeland lokte met het betere klimaat en een uitbundige variatie in werkt lokte. Ik had een contract in de kaasfabricage in een klein plaatsje in Taranake voor 2 jaren. Dacht zo, als ik het na die 2 jaar niet mocht in Taranake dan ga ik weer terug naar het Vaderland.
Maar de mensen waren aardig en het geld was goed in die tijd. Zodoende: de tijd ging door en de jaren regen zich in één. Het werk in de kaasfabriek was zwaar en 7 dagen per week in de melk was heel gewoon.
In het begin waren wij (nog 3 andere Hollanders) zo moe. 's Avonds om 7 uur naar bed en wij spendeerden geen cent aan recreatie!
In between times I spent 2 years in the rubber banden industrie. What was een Dunlop fabriek. Het geluid van al de machines was oorverdovend. Na een visite naar Holland kwam ik op de Wellington-haven terecht. Veel goede kameraden van allerlei nationaliteiten en lange uren. Bijna 30 jaar heb ik het daar volgehouden, dus er moet wel een zekere attractie geweest zijn.
De mooiste en dierbaarste herinneringen van Eemnes zijn:
Natuurlijk mijn directe familie, 1 zuster, 2

Gerrit Kerkmeester'zoon (oorspronkelijk uit Huizen) nam deze foto van Bouke Elsinga in Nieuw-Zeeland. Het eigen huis is helemaal verscholen tussen de bomen.

broers. Zag mijn Vader op 3 visites naar Holland. De vele aardige klanten van de kruidenierszaak. Niet te vergeten het Gooi met zijn mooie natuur, het zwemmen in de Eemnesser Vaart met de groep. Wie bekommerde zich om een waterrat? Wij zijn allen nog gezond. Zodoende had ik 3 terugtochten naar Nederland. Ben nu 33 jaar getrouwd met een Engelse dame wie een goede kok is en ze heeft mij veel Engels bijgebracht. Je houdt nooit op om te leren!
Misschien heb ik Eemnes op zijn best gekend, niet te vergeten het schaatsen op de Vaart, rivier Eem en zelfs op de Zuiderzee!
Nu, alhoewel een paar jaar gepensioneerd, genieten wij nog steeds van de stranden rondom Wellington.
Ook het zwemmen in de Cookstraat (woelige

baren, niet zoals de Eemnesservaart, zo vlak) bevalt mij nog best.
In het kort: de keus Nieuw Zeeland had slechter kunnen zijn. Natuurlijk, in mijn hart blijf ik Eemnesser, zelfs na al die jaren. Dus ik wens alle lezers van de Kring Eemnes het allerbeste ook de rest van de bevolking inclusief.

Hartelijke groeten van Bouke Elsinga.

★

Antoon J. Rozenberg
19 Maymorn Road
Te Marua
Upperhutt Wellington
New Zealand

Geëmigreerd in 1953.

Ik wil eerst even een brief beantwoorden die ik in gezondheid mocht ontvangen. In 1951 tot 1953 werkte ik bij de SHELL als outomontuur (automonteur) en was in de kost in Utrecht. Ik was verloofd met Geertje Kooi uit Baarn. Zij werkte voor een paar jaar bij Arie en Corrie Heek, de bakker. Wij moesten 6 jaar op de lijst staan voor een huis bij de Shell. Er werden emigranten gevraagd voor New Zealand: een contract voor twee jaar als automontuur en Geertje als naaister, dus hebben we de papieren ingevuld om te emigreren.
Wij kwamen 5 juni 1953 in New Zealand aan. We werden ondergebracht in een emigratiecamp in Trentham, dicht bij Wellington. Het camp was verdeeld: de eene kant voor de mannen en de andere kant voor vrouwen. Het eten was niet erg goed en geen verwarming in de winter in het camp, dus dat viel tegen. En de taal

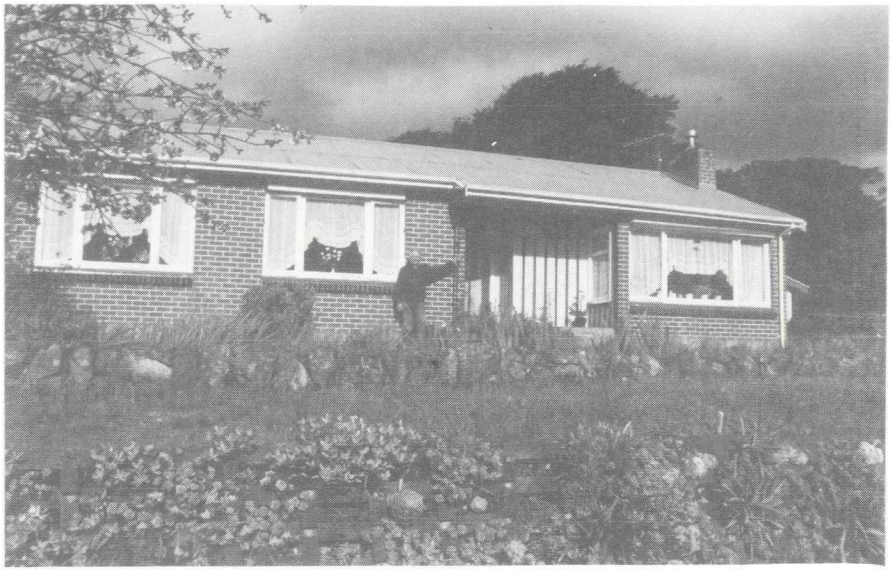

Huis van Anton Rozenberg en zijn vrouw Geertje Kooi in Nieuw-Zeeland.

spraken wij ook nog niet goed. Na twee maanden wilde Geertje graag terug maar we zaten vast aan dat contract.
De twee jaren waren om, we hadden net genoeg geld om terug te gaan, maar dan hadden we weer niets als we in Holland terug kwamen, dus we besloten om nog een paar jaren langer te blijven om wat meer op te sparen.

Ik werkte in een Ford-garage in Lower Hult. De mensen wilden ons graag helpen. We kregen een huisje van de zaak. Toen zijn we getrouwd in november 1955. We kochten een stukje grond waar ons huis nu staat. In maart 1963 werd Philip, onze eerste zoon, geboren en in oktober 1963 gingen we op vacantie naar Holland om te zien hoe het in Holland was. We mochten maar drie maanden in Baarn zijn bij Geertje haar moeder. Toen moesten we Baarn uit. Toen zijn we in Eemnes geweest bij mijn moeder en

Familie Anton Rozenberg in Nieuw-Zeeland.
V.l.n.r. Zoon Barry (geb. 1965) met op zijn knie kleinzoon Boyce (geb. 13-09-1993), vader Anton Rozenberg (geb. 1927) en Zoon Philip (geb. 1963).

vader. Maar na 9 maanden hebben we ons boeltje maar weer opgepakt en zijn terug gegaan naar New Zealand. In augustus 1965 werd onze tweede zoon Barry geboren. In 1973 hebben we een stukje grond gekocht bij de zee voor een zomerhuisje te bouwen. Dat hebben we met de jongens samen gebouwd.

Ik heb 34 jaren bij dezelfde baas gewerkt en ben in 1986 met pensioen gegaan. En daarna zijn we samen met onze zonen voor 3 maanden naar Holland op vacantie gegaan om ook hun te laten zien waar wij vandaan kwamen en de hele familie te ontmoeten.
En in 1987 kwam Jannie en Bart Bos uit Laren, Weversweg 47, bij ons op vacantie voor drie maanden en die heeft nog geholpen om een

garage bij ons zomerhuisje te bouwen. In april 1989 is Barry getrouwd met Wendy Jones. In februari 1992 is Philip getrouwd met Liz Robb.
Barry en Wendy hebben een kind. Het is een jongetje, zijn naam is Boyce Emiel, geboren 13 september 1993.
Mijn mooiste herinneringen aan Eemnes zijn: helpen melken na schooltijd bij Klaas Makker en de vrijwillige brandweer. En in het bijzonder het 600-jarig bestaan van Eemnes in 1951. Eind 1951 ben ik uit Eemnes vertrokken.
Ik wil de Historische Kring Eemnes hartelijk bedanken voor de gelegenheid die ze mij gegeven hebben om deze herinneringen te vertellen.
Met vriendelijke groeten

A.J. Rozenberg.

☆

Beste Mijnheer van Hees

Ik wil u nog bedanken voor al het werk dat u doet voor de Historische Kring Eemnes. Ik lees het boekje van A tot Z. Er komen veel bekenden voor in het boekje. Mijn broer Teunis stuurt het geregeld op naar mij in New Zealand. Weet u of het geslacht Roodhart van moeders kant al geweest is? U hoeft de foto's niet terug te sturen.
Met vriendelijke groeten

A.J. Rozenberg
19 May Morn Road
Te Marua
Upperhutt
Nes Zealand.

★

Interview met Piet Rigter (geb. 1932) geëmigreerd in 1954

In het voorjaar van 1994 hebben we de gebroeders Arie, Piet en Gerard Rigter, woonachtig in Nieuw-Zeeland, aangeschreven om een bijdrage te leveren voor dit emigrantennummer. Ze hebben toen de koppen bij elkaar gestoken. Het toeval wilde dat broer Piet in de zomer van 1994 met vakantie naar Nederland zou komen. Hij kreeg de opdracht om ook namens zijn broers de nodige informatie door te geven. Half juli had ik met Piet Rigter een interview, dat het volgende verhaal opleverde.

Piet Rigter aan het woord:
"Op 26 oktober 1954 vertrok ik uit Eemnes met mijn broers Arie en Gerard. Op 3 november zijn we in Nieuw-Zeeland aangekomen. Via Auckland reisden we door naar Hamilton. Deze stad ligt ongeveer halverwege het Noordereiland. We gingen naar het arbeidsbureau en dachten dat we snel werk konden vinden bij een boer. Dat viel tegen: er was daar maar één boer, die een knecht wou hebben, de rest niet. Toen zijn we alle drie naar de melkfabriek gegaan en daar hebben we 4 à 5 maanden gewerkt.
Daarna zijn we toch bij een boer gaan werken. We kwamen alle drie bij dezelfde boer terecht. De man had een bedrijf gekocht en hij moest er meteen heen om het over te nemen.
We zijn daar met het zogenaamde SHARE-melken begonnen. Dat komt veel voor in Nieuw-Zeeland.
De share-melker koopt de koeien en de tractor en hij doet het werk. Hij ontvangt 50% van de winst. De grondeigenaar-boer levert het land en hij krijgt ook 50% van de winst.

Na ongeveer vier jaar zijn we alle drie lang-

Op de boerderij van Tijmen Rigter, Wakkerendijk 112 in de dertiger jaren. Rechts moeder Lamberta Rigter-van 't Klooster (1888-1950) en haar zoons:
Arie en Gerard op de kar en Piet tussen de kippen. De zoons zijn later als drietal naar Nieuw-Zeeland geëmigreerd.

zamerhand een eigen boerderij begonnen."

Arie Rigter:
Hij ging na ± 4 jaar bij ons weg. Samen met een getrouwd stel begon hij een bedrijf. Arie zit nog steeds op zijn eerste bedrijf. Hij trouwde en kreeg vier zoons en drie dochters. Hij heeft nu een bedrijf van 200 acres (80 ha.) verdeeld in twee stukken. Van zijn vier zoons zijn er drie boer geworden. De oudste heeft nu een eigen boerderij. De tweede werkt als share-melker voor zijn vader Arie en de derde werkt als share-melker voor zijn oom Gerard. Het bedrijf van Arie is een half

uurtje rijden met de auto bij mij vandaan.

Piet Rigter:
Na ± vijf jaar heb ik een eigen boerderij gekocht. Dat was in Gordonton (± 15 km van Hamilton), waar we nu nog steeds zitten. Ik kocht een klein bedrijf van 70 acres (27 ha.). Later kocht ik er nog 40 acres (16 ha.) bij. Zeven jaar geleden verlieten de buren hun bedrijf (100 acres ofwel 40 ha.) en toen heb ik dat erbij gekocht. Het totaal is nu dus 210 acres.
In 1959 (na vijf jaar in Nieuw-Zeeland gewoond te hebben) ging ik met vakantie naar Nederland. Ik kende toen al veel Hollanders in Nieuw-Zeeland. Van een paar mannen moest ik de groeten doen aan hun zus in Bemmel. Zij is toen met me meegegaan naar Nieuw-Zeeland en mijn vrouw geworden. We kregen vier kinderen. Eén dochter woont nu in Hamilton. Eén zoon werkt op een bank in Cambridge en één zoon werkt op een houtzagerij als bedrijfsleider. Mijn jongste zoon was de enige die boer wilde worden. Hij heeft de koeien van me gekocht en werkt op mijn bedrijf (zo'n 140 koeien). Hij is niet getrouwd en woont nog bij ons in. Ik heb dus alleen het land en ben nu dus knecht.

Gerard Rigter:
Gerard is nog het langst doorgegaan met share-melken op het eerste bedrijf waar wij zaten.
Tenslotte kreeg hij ook zijn eigen boerderij een paar kilometer verderop. Eerst had hij een bedrijf van 70 acres. Hij runde dit totdat hij geopereerd moest worden aan zijn hart. Sindsdien is hij hartpatiënt en mag hij niet meer melken. Zijn bedrijf was te klein om er een share-melker op te zetten. Daarom heeft hij 6 à 7 jaar geleden dat bedrijf verkocht. Hij heeft een ander bedrijf van 170

acres gekocht en daar heeft hij een share-melker opgezet.
Gerard is ook getrouwd. Hij heeft vier dochters en één zoon. Zijn zoon heeft zelf al een boerderij gekocht en daarom heeft Gerard een share-melker buiten de familie genomen.

Mijn broers en ik zijn in feite steeds in hetzelfde district blijven wonen. We zijn maar heel weinig verhuisd. De meeste Nieuwzeelanders gaan na 1 à 2 jaar weer verderop. De grond waar wij hier op wonen is net zo plat als de polder van Eemnes. Daarom voelen we ons er thuis.

Waarom Emigreren?

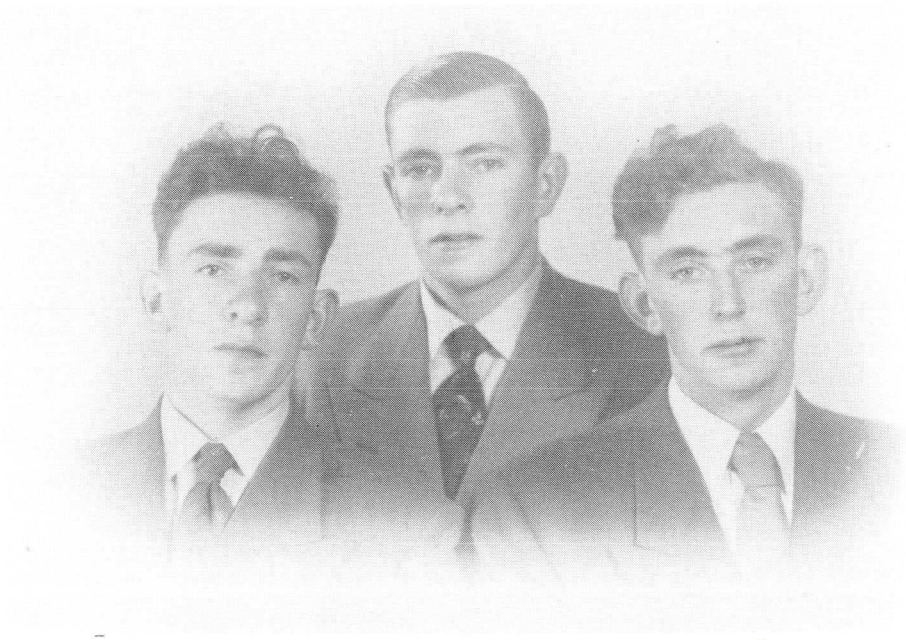

De gebroeders Rigter voor hun vertrek naar Nieuw-Zeeland in 1954.
V.l.n.r. Piet Rigter, Arie Rigter en Gerard Rigter.

Wij zagen begin jaren '50 heel weinig toekomst in Eemnes en omgeving. Er was toen bijna geen boerderij te koop of te huur.
Het was voor ons niet moeilijk om weg te gaan. Vader en moeder waren al dood. We waren nog jong. Ik was 22.
We moesten een emigratieland kiezen:
- Canada was te koud;
- Australië was erg uitgestrekt met hele goeie en ook hele slechte stukken grond;
- Zuid-Afrika raadden ze ons af: de katholieken waren daar niet erg populair.

Dus: het werd Nieuw-Zeeland.
Mijn broers en ik hebben geen dag spijt gehad van deze keuze.

Herinneringen aan Eemnes

Ik kan me herinneren dat het ontzettend koud was op de Wakkerendijk. Er lag veel sneeuw en alles was bevroren. We gingen dan achter over de driest heen, achter de huizen langs om van school naar huis te gaan in plaats van over de dijk.

Ook weet ik nog dat er tijdens de Tweede Wereldoorlog een vliegtuig is neergestort in het land van Makker. Wij als schoolkinderen gingen er kauwgom zoeken. Je kon precies zien waar de mensen gelegen hadden.

Mijn broers en ik hebben op de r.k. Jongensschool, de Mariaschool, gezeten. We hebben les gehad van meester Morren en meester Alfrink, die aan kunstschilderen deed in zijn vrije tijd. Meester Morren kon driftig worden! Hij was ontzettend tegen de Duitsers! Hij wou nooit Duitse les geven. De laatste twee jaar van de oorlog was hij verplicht om Duitse les te geven. Maar hij gaf alleen de boeken aan de leerlingen en dan moesten ze het verder zelf maar uitzoeken.

Veertien dagen voor hij stierf brachten we nog kievitseieren die we zelf gezocht hadden, naar hem in het ziekenhuis.

We speelden veel op de driest. 's Zondags na de kerk liepen we altijd naar "De Witte Bergen" met een stuk of zes jongens uit de buurt zoals Rut van Klooster en de jongens van Brouwer. We gingen daar een ijsje kopen. Onderweg probeerden we dan in Eemlust een wilde konijn te vangen. Dat lukte soms. Als je er een zag zitten, liepen we er met z'n allen er rond omheen en we lieten ons er dan op vallen!

De familie Rigter in Nieuw-Zeeland in de jaren '70. V.l.n.r. Marietje Spanbroek (uit Bemmel) en haar man Piet Rigter, Arie Rigter en zijn vrouw Thea van Bekkum (uit Hoogland), Nel Calis (uit Laren) en haar man Gerard Rigter.

Ik herinner me nog onze buren. Zo zat je vader Antoon van Hees op de grote tafel te naaien als de kleermaker en je grootvader Hendrik van Hees was bezig met haarknippen. Dat kostte toen een kwartje. Moeder stuurde ons soms terug- dan had Van Hees er niet genoeg vanaf gehaald. Mijn broer Arie was het ergste. Die had altijd graag een beetje lang haar, maar dan moest hij terug.

Ook herinner ik me uit mijn schooltijd de knikkertijd. Arie kwam dan altijd 't laatste thuis. Hij bleef te lang op school hangen en moeder was dan kwaad op hem. Hij doet dat nog steeds, maar nu met grote knikkers. Dat heet bowles: Je speelt het op het gras of binnen.

Toen ik van school af kwam, heb ik eerst enige tijd thuis gewerkt. Meestal waren er 2 à 3 van de zoons thuis bij ons om te helpen. Daarna heb ik nog vijf jaar op de boerderij van Frans Stalenhoef gewerkt. Het was toen veel werk vergeleken met wat we nu doen! Bij ons komen de koeien nooit binnen!

Wat vind je van het tegenwoordige Eemnes?

De polder is niet veel veranderd. De Wakkerendijk en de Meentweg ook niet. Ik kan trouwens bij alle huizen langs Wakkerendijk en Meentweg nog opnoemen wie er 40 jaar geleden woonden.
De Laarderweg en de nieuwe buurten zijn wel helemaal anders. Eemnes is een stadje geworden!
Van het Kerkstraatje zeggen ze dat het mooi is, maar ik vond het vroeger maar een rotstraatje, toen we naar school moesten. Met van die vuile keien! Als je te hard liep op je klompen, dan viel je er overheen!

De R.K.-kerk van Eemnes is een mooie kerk.

Maar het aantal mensen dat je hier in Holland in de kerk ziet, valt me tegen. In Nieuw-Zeeland gaan de katholieken meer naar de kerk dan hier. Bij ons zitten de kerken op zondag bijna vol. En daar zijn dan ook veel jongeren bij!

Met deze constatering sluiten we dit interview! Piet Rigter wordt bedankt voor zijn medewerking. Hopelijk heb ik zijn verhalen juist overgebracht.

Dit interview is afgenomen en uitgewerkt door

Henk van Hees.

★

Bill (Wim) en Joyce Baas
Box 241
Russell Ontario
K4R 1E3
Canada

Geëmigreerd in 1957

Het is nu 1994 en dit voorjaar is het 37 jaar geleden since ik ben geëmigreerd naar Canada op zoek naar avontuur, om meer van de wereld te zien.
Gedurende mijn avontuur heb ik de eerste 12 jaar in vele provincies gewerkt, onder allerlei verschillende werksituaties.
In 1957 arriveerde ik in de provincie van Quebec, waar ik te werk kwam op een gemengd veebedrijf. Na ± 2 jaar ben ik met m'n nieuwe Ford Galaxy naar Alberta gegaan, waar ik op een "oilrig" gewerkt heb als een "roughneck" en voor over een jaar had ik de kans als een "cowboy" door te brengen. M'n volgende provincie werd Manitoba, waar de ondergrond van

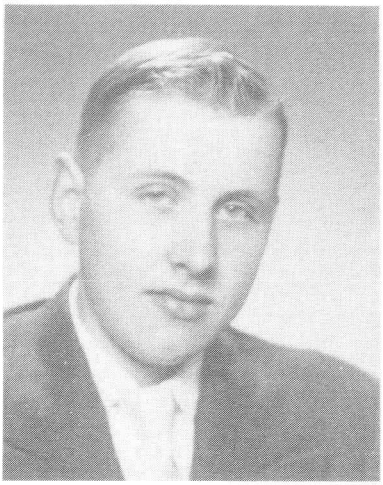

Wim (Bill) Baas, vertrokken naar Canada in 1957.

een goud- en nikkelmijn m'n werkplaats was. Dan kwam Saskatchewan, waar ik m'n tijd doorbracht op een 1600 hectare graanbedrijf. Daarna was de reis naar British Columbia, waar ik werkte in een "bushcamp" of ook wel genoemd "loggingcamp".
De eerste 12 jaar van mijn avontuur eindigde in Ontario, waar ik verschillende baantjes heb gehad in een co-op veevoerbedrijf, een melkfabriek en laatst in een steenfabriek. In 1970 ben ik getrouwd met een Hollands geboren dame van Gelderland (Ravenswaay).
Since 1970 hebben we een vlees-veebedrijf (± 20 minuten weg van de hoofdstad Ottawa), dat ik nu alleen kan bewerken, terwijl m'n vrouw een baan heeft in de verpleging.
Wij zijn rijk met 3 zonen (20-18-17) die allen zijn geïnteresseerd in technische bezigheden. Alle 3 hebben nog connectie met studies en de 2 oudste hebben ook volle banen in hun technische veld.
Als ik terugdenk aan de goeie oude tijd in Eemnes, dan herinner ik lentedagen, waar we

kievitseieren zochten en in de herfst, wanneer we championnen plukten en dan verkochten. Veel tijd werd doorgebracht in de vrije open polders. In de winter denk ik terug aan de kaartpartijtjes, speciaal kaarten bij de families Tijmen Wiggerts en Lammert Hilhorst. Na 37 avontuurlijke jaren in Canada kunnen we eerlijk zeggen dat we een goed leven leiden hier en dat we nog steeds blijven avonturen. We maken jaarlijks reisjes naar verschillende plaatsen in Canada en U.S.A.
In 1995 hopen we te reizen naar Australia en Nieuw Zeeland en misschien in 2000 een reis door Europa.
Het was een eer een klein artikel te schrijven in uw krantje. En hierbij nemen wij de gelegenheid om groeten te zenden aan alle kennissen en vrienden. Ook, als iemand ooit in de buurt komt hier in Canada, er is altijd een welkom voor ieder hier in Russell

Wim (Bill) Baas als "cowboy" in Alberta, Canada 1961.

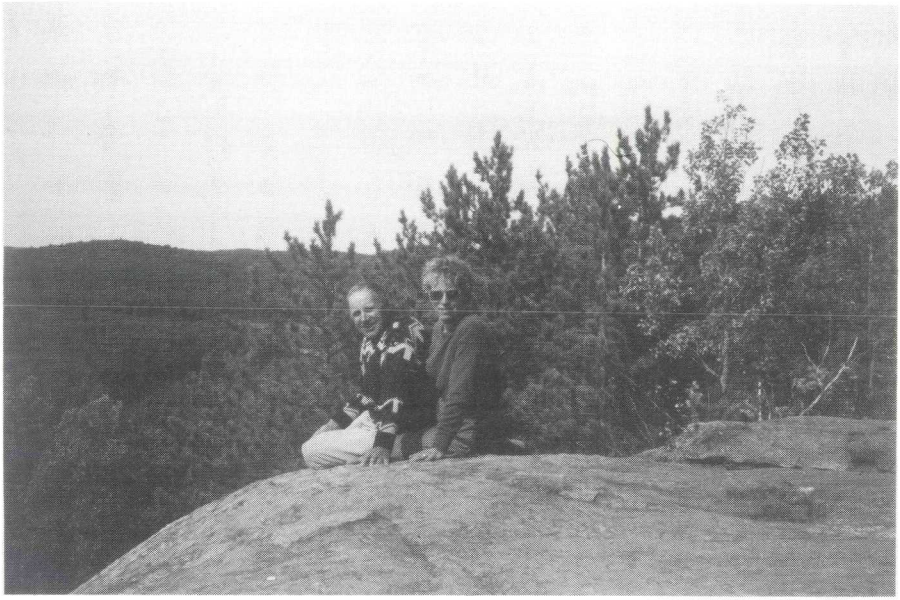

Wim (Bill) Baas en zijn vrouw Joyce v.d. Anker in Alconquin Park. September 1993.

Groeten van Bill en Joyce Baas.

Christiaan & Elizabeth Baas
715 Eadie Road Russell
Ontario K4R 1E5- Canada

Geëmigreerd in de jaren "50.

Het was toen mijn landbouw diploma uitgereikt werd van het Lagere Landbouwschool die in die tijd gegeven werd in Blaricum bij de leeraar Meester Van 't Hout. Hij vroeg die tijd aan mij wat mijn toekomst is of wat ik ging doen met mijn leven . Na even gepraat te hebben vroeg hij of ik geen idee had te emigreren, want Holland wordt over 10 tot 15 jaar ééne randstad en daarom moeilijker voor de boeren.

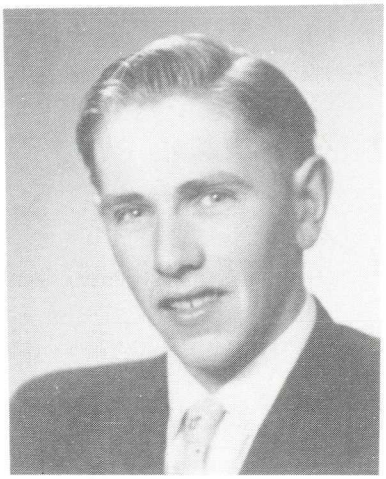

Chris Baas
1958 vertrokken naar Canada.

Canada is buitengewoon groot en hèt land voor landbouw en veeteelt. Zo ik dacht daar kan ik wel eens meer gaan naar vraag en het zag er goed uit om heen te gaan en mijn meisje had er ook zin in om te avonturen: (nu mijn vrouw) Elizabeth. Voor de keuring papieren klaar gemaakt, getrouwd en weg (huwelijks-reis) op de boot s.s. "Grote Beer" naar Canada. 9 Dagen op de oceaan gevaardt. De hele bedoeling was om een boerderij te beginnen. En ik houw van de wijde wereld en niet alleen dat, om een keer je eigen baas te zijn.
Toen we aankwamen in Quebec-Quebec city begon het al goed. Waar moesten we heen? Voor toen we of de boot ging kreeg je ieder 45 Canadeese dollars, want geld hadden we niet. We hadden well wat Engels geleerd voor 'n 6 weken voor we gingen. We waren al die tijd dat we al wat Engels konden maar het was allemaal Frans dat ze spraken. Toen rond kijken of we iemand of wat zagen die ons kon helpen. Toevallig zagen we een persoon van de emigratie ons naar de trein gebracht. Dat was rond 12 uur in de middag. De trein ('n goede-

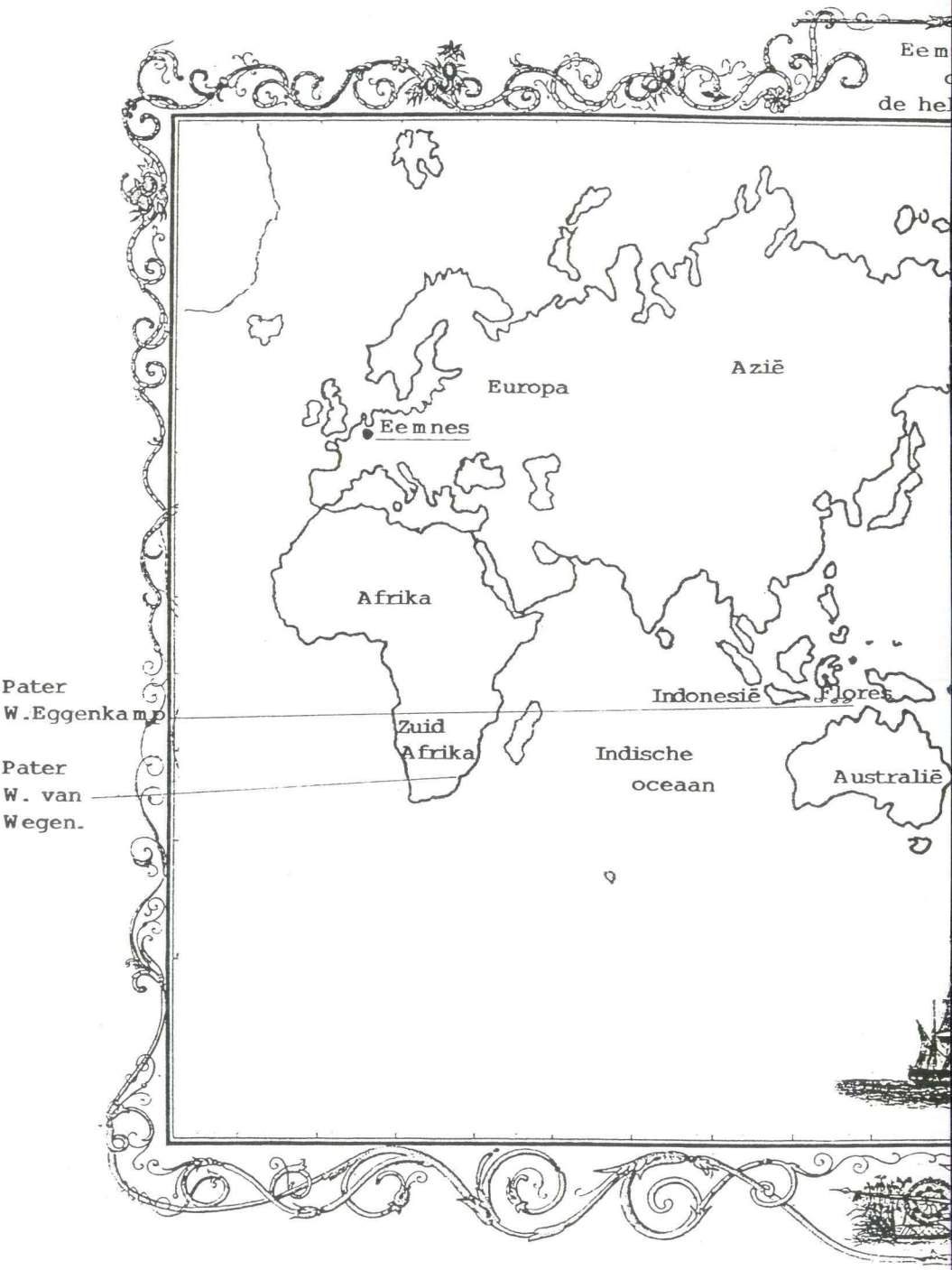
Eem
de hel
Europa
Azië
Eemnes
Afrika
Pater
W.Eggenkamp
Indonesië
Flores
Zuid
Afrika
Indische
oceaan
Australië
Pater
W. van
Wegen.

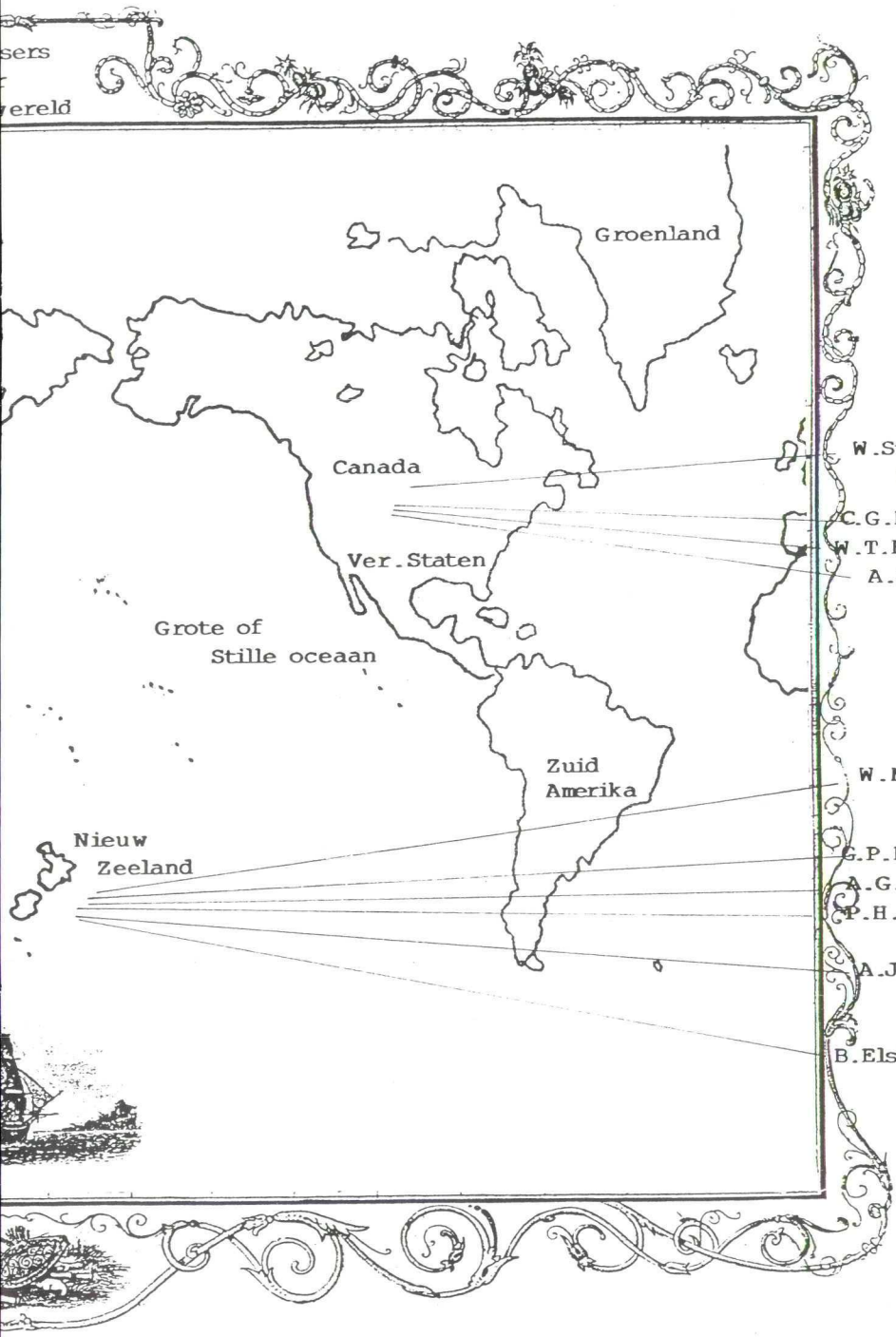
sers
ereld
Groenland
Canada
Ver.Staten
Grote of
Stille oceaan
Zuid
Amerika
Nieuw
Zeeland
W.Stalen-
hoef.
C.G.Baas
W.T.Baas
A.Baas
W.Makker
G.P.Rigter
A.G.Rigter
P.H.Rigter
A.J.Rosen
berg.
B.Elsinga

Chris Baas en zijn vrouw Elizabeth (Bep) van Eijk aan boord van de "Groote Beer" op weg naar Canada (mei 1958).

ren stoptrein). De trip van Quebec naar Ottawa duurde 27 uur. 50 km voor dat we in Ottawa aankwamen. Onze naam werd afgeroepen op het perron. Daar stond Wim mijn broer. Die bracht ons naar de boer en dat was 'n oud mannetje, 70 jaar. Had 25 melkkoeien. Mijn vrouw moest koken en huis schoonhouden en ik melken en veldwerk. De koeien stond nog op stal. Er lag toen nog heel wat sneeuw, 12 april 1958. De winters zijn hier wel lang: ongeveer 7 maanden. Maar je hebt hier 4 seizoenen warme somers en koude winters. Maar ja, 5 jaar gewerkt bij 3 verschillende boeren kochten we onze boerderij. 18 stamboek-koeien Fries Holstien, 12 pinken en kalveren. 40 ha groot.
6 jaar later kochten we onze buurman zijn boerderij. Die was net zo groot als de onze en 3 jaar later kwam een stuk land van 30 ha tegen over ons te koop. Toen 110 ha waarvan 10 ha bos en we hadden inmiddels ook al 5

kinderen: 2 meisjes, 3 jongens.
We hebben geboerd tot mijn zoon de boerderij over nam in 1991. Wij hebben 'n huis gebouwd van boomen, dat noemen ze hier 'n "Log home". Cool in de zomer en warm in de winter. We hebben 'n 10 ha land self gehouden want ik heb hier nog een stelletje herten. Daar moet je 'n stuk voor afzetten. Dezelfde als ze lopen in het hertekamp in Laren. En we hebben wat ganzen, eenden en 'n paar pauwen enz.enz. Ik heb hier ook nog vogels, pararkieten en finkies en een paar vleeskoetje en pinkjes. Van alles en nog wat.

Opgegroeid aan de Meentweg 87. 'n Lange weg, bijna een ½ uur lopen naar school. 2 keer op neer per dag. Dat was die tijd dat ze de eikelboompjes plantten op de dijk en achter de dijk de Eemnesser polder. Doet me denken aan in het voorjaar na schooltijd kievits- en

De Russellview Farm van Chris en Bep Baas in Canada in de zomer.

eendeneieren zoeken. En de jonge eendjes en haasjes vangen en weer los laten na 'n paar dagen en dan polsstok springen door de polder, op de bloote voeten was mijn lust in mijn leven. 3 jaar als melkmonsternemer door de polder heen gekruist te hebben. Als je vroeg aan mij waar die of die boer zijn land lag, ik wist het in binnendijk of buitendijk. En de Vaart als hard genoeg gevroren had, schaatsen op en neer.
Het was in 1951 600 jaar Eemnes. Daar stond 'n grote tent. Daar was de eerste keer dat ik mog gaan dansen. Als ik het nog herinner dan stond die tent aan de Laarderweg achter dat kruidenierswinkel van Frantsen. Ik vond het altijd mooi om te weten welke boer was aan 't hooien of graskuilen of wat ze aan het doen waren. Als je op je fietsje door de polder rijdt, ja ik ben nou ook al 60 geweest. Mooi om aan so iets terug te denken en dit alles te danken aan onze oud-leeraar Meester Th. van 't Hout.
Mijn dank,

Christaan Baas

★

Antoon Baas
14 Champagne
Box 231 Crysler
Koairo
Ontario
Canada

Geëmigreerd in 1959

Wij zijn gaan emigreren omdat er in Nederland in 1959 geen kans voor ons was om een boerderij te kopen. Zo wilden we dat in Canada gaan proberen. En dat is ons ook gelukt.

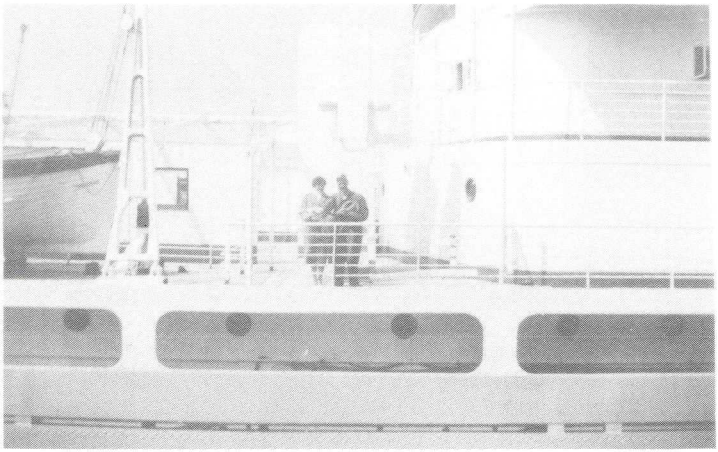

Antoon Baas en zijn vrouw Maria (Rie) Meijer aan boord van de "Zuiderkruis" op weg naar Canada (1959).

In 1959 ben ik samen met mijn vrouw naar Canada vertrokken. De eerste jaren waren moeilijk. Je kon de taal niet. En moest toen eerst de taal leren. Ik heb toen eerst 7 jaar bij de boeren gewerkt.
We hadden intussen 5 kinderen gekregen. Maar in 1966 hebben we een boerderij gekocht in Russell Ontario. En daar hebben we 9 jaar gewoond. Toen hebben we in 1974 een grotere boerderij gekocht waar wij nu 20 jaar geboerd hebben. Onze kinderen zijn intussen ook 4 van getrouwd en één heeft verkering. We hebben nu 5 kleinkinderen.
In 1986 hebben wij een huis er bij gekocht waar wij nu in wonen.
Aan Eemnes heb ik altijd nog dierbare herinneringen waar ik al mijn jonge jaren gewoond heb en opgegroeid ben.
Veel succes met je tijdschrift

Antoon en Maria Baas

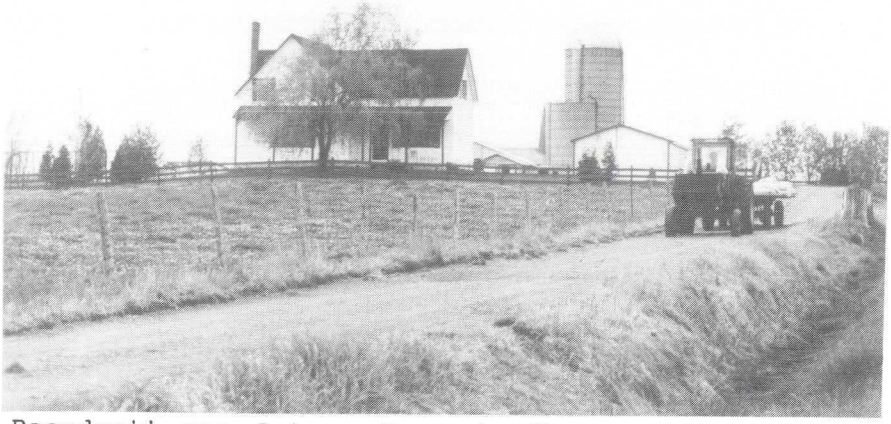

Boerderij van Antoon Baas in Moose Creek (Ontario) Canada.

Pater Wijnand van Wegen
R.C. Mission
P.O. Box 21
Friersdale CP 8861
Zuid-Afrika

Geëmigreerd in 1963

Hartelijk dank aan de Historische Kring van Eemnes voor de ontvangen brief. Graag wil ik dan ook aan jullie verzoek voldoen om enkele gedachten uit mijn verre verleden schriftelijk te verwoorden.
Ik wil ook nog even zeggen, dat ik mij geenszins 'n emigrant voel, maar nog steeds 'n echte oud-Eemnesser.
Laat ik mij dan eerst even aan alle lezers van uw "Blad" voorstellen.
Ik ben Wijnand van Wegen, geboren 11 mei

Wijnand van Wegen fietst als schooljongen op de Wakkerendijk in Eemnes, 5 oktober 1947.

1934, op de boerderij Wakkerendijk 196 in Eemnes. Mijn lagere schooltijd heb ik doorgebracht op de Mariaschool in Eemnes. Daarna heb ik 1 jaar de St. Jan-ULO in Laren gevolgd.
Mijn ideaal was altijd om missionaris te worden.
Mijn gymnasiale opleiding, die daarop afgestemd was, heb ik vanaf 1948 tot 1955 gevolgd

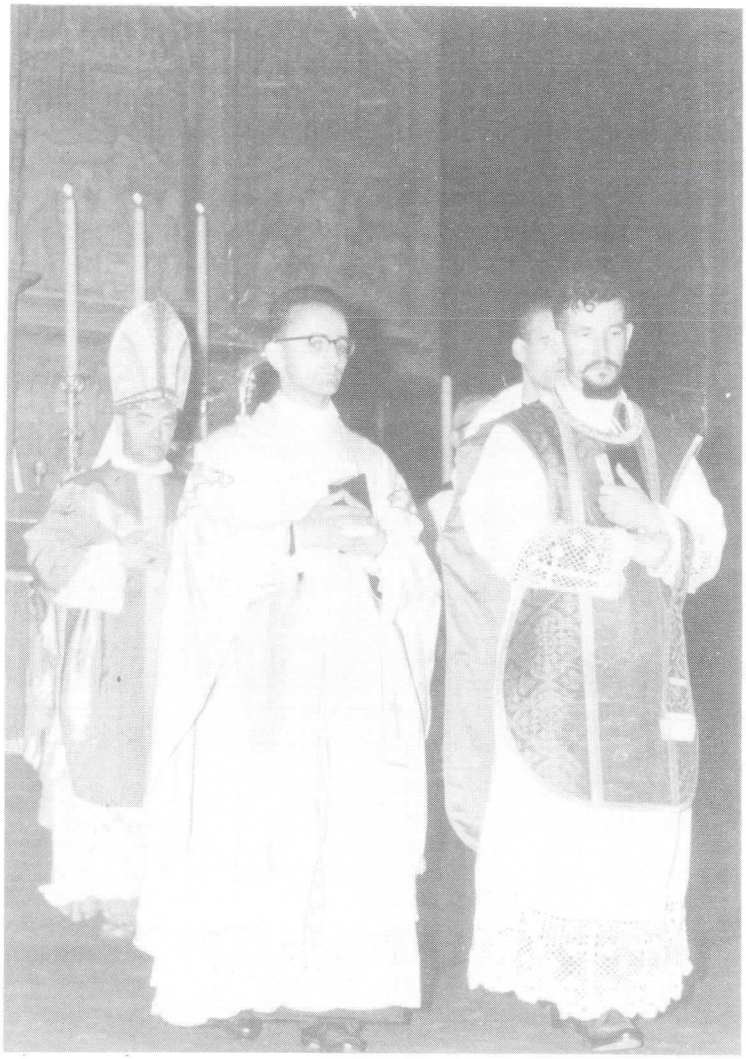

Priesterwijding van Wijnand van Wegen in Eindhoven op 25 juni 1961. Geheel links Mgr. Bekkers, 2e van links Wijnand van Wegen.

in Soesterberg en Tilburg. Daarna heb ik mij 6 jaar te Beek en Donk bekwaamd in de studie Filosofie en Theologie.
Op 25 juni 1961 ben ik in Eindhoven door Mgr.

Bekkers tot priester gewijd. Op 8 maart 1963 ben ik dan naar Zuid-Afrika vertrokken. Mijn ideaal ging in vervulling nl. priester-missionaris te zijn. Dit was kortelijks 'n korte levensschets tot ongeveer mijn 29ste levensjaar in Nederland.
Ik ben per schip "De Streefkerk" vanuit Amsterdam vertrokken. Het afscheid van ouders, broers en zusters was zwaar en moeilijk. Ik wist wat ik ging achterlaten, ik wist niet wat zou komen. Ik was jammer genoeg ook op totaal niets voorbereid.
Op 25 maart kwam ik in Afrika, in Kaapstad aan, een onbekend werelddeel, een onbekend

5 Augustus 1961.
Wijnand van Wegen wordt als pas gewijd priester ingehaald op de grens van Eemnes en Baarn.
V.l.n.r. Wijnand van Wegen, vader Jaap van Wegen, moeder Sientje van Wegen-Gieskens. Burgmeester J.Ch.I.van Niekerk spreekt de jonge neomist toe.

land. Voor mij hadden al vele Nederlanders hier voet aan wal gezet- ik was zeker de 1 ste Eemnesser.
Aangekomen in Kaapstad werd ik afgehaald door een medebroeder. Na twee dagen kwam ik in Rietpoort aan ± 400 km vanaf Kaapstad, een kleurling-reservaat waar alleen Kleurlingen mochten wonen. Ik zat nu midden in het land van de Apartheid.
Het was een droog en dor gebied. De armoede onder de mensen was groot. De gebouwen op de missie waren oud en ook daar was het armoede. Ik kreeg een eenvoudige kamer toegewezen: er stond een soort tafel, geen klerenkast, al licht in de avond was een kaars.
Het waren erg moeilijke dagen, weken en maanden met veel heimwee naar Holland en mijn dierbaar Eemnes.
Ik wilde missionaris worden, wat dit alles inhield zou ik dus nu ondervinden.
De aanpassing was zwaar, maar ik wilde en zou trouw blijven aan mijn ideaal en eens gegeven woord.
Twee jaar ben ik in Rietpoort geweest. Daarna werd ik door mijn Overste verplaatst naar Keimoes- 500 km verder naar het Noorden, nabij de grens van het tegenwoordige Namibia, aan de grens van de Kalahariwoestijn. Regen is hier zeldzaamheid, droogte regel.
In 1968 ben ik verplaatst naar Friersdale, wat tot dan toe een buitenstatie was van Keimoes.
Ook daar was het weer een grote aanpassing. Ik werd toen pastoor-"eigen Baas", wat inhield, dat ik toen ook voor mijn eigen centjes moest zorgen.
Hier kreeg ik twee kleine kamertjes als woning: zonder toilet, zonder elektrisch licht, water moest ik gaan scheppen uit een soort sloot, water uit de Oranje-rivier. Mijn ideaal was het altijd mij in te zetten voor de arme kleurling-mensen. Dit doe ik nu meer als

31 jaar. Lief en leed mag ik met hen delen. Ik ben heel veel van hen gaan houden. Hier in Friersdale liggen de mooiste jaren van mijn priester-leven. Waar niets was heb ik iets mogen opbouwen. Op geestelijk gebied ben ik voor velen een toevlucht en toeverlaat mogen zijn en nog steeds.
Mijn idealisme is na 31 jaar even groot. Het heeft een andere vorm aangenomen, de romantiek en de franje is er af. Het echte ideaal is gebleven.
Toch voel ik mij nog steeds een echte Eemnesser, want in deze jaren is er een bijzondere band ontstaan tussen Eemnes en Friersdale.

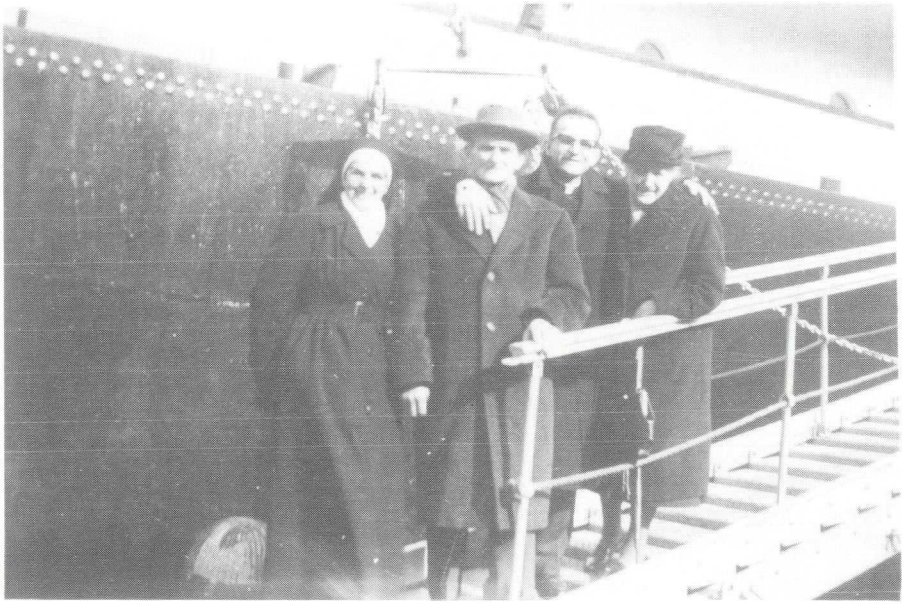

Amsterdam 8 maart 1963.
Missionaris Wijnand van Wegen vertrekt per boot naar de missie in Zuid-Afrika.
V.l.n.r. zus Truus van Wegen (Zr. Mariëlla), vader Jaap van Wegen, pater Wijnand van Wegen, moeder Sientje van Wegen-Gieskens.

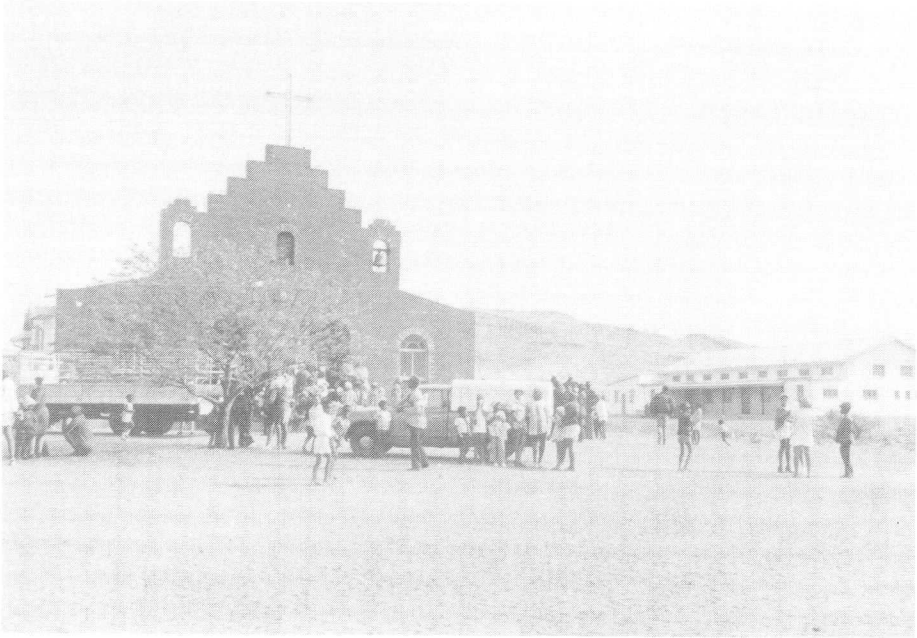

Missiestatie Friersdale in Zuid-Afrika waar pater Wijnand van Wegen sinds 1968 werkzaam is. Links de kerk, rechts het Sociaal Centrum gebouwd, met geld uit Eemnes.

Dit is begonnen met het bezoek van Henk van Hees en enkele meisjes aan mij in 1977. Deze band is gebleven en is steeds hechter geworden. Eemnes met zijn thuisfront ging steeds meer hulp bieden om mij bij de opbouw van de missie te helpen.
Eemnes waar ik al zoveel van hield als kind, is mij steeds meer dierbaar geworden. Eemnes, de STAD, waar ik geboren ben, Eemnes, waar ik mocht opgroeien, Eemnes met je mooie boerderijen en mooie polder, met je rust, je vogels en vele koeien. Eemnes, ik heb je lief met al je mensen. Ik ben trots op je verleden Eemnes, ik ben je innig dankbaar, dat ik Eemnesser mag zijn en je elke 3 jaar mag bezoeken.

Hulde en dank aan de Historische Kring van Eemnes voor de gelegenheid, dat ik mijn liefde voor Eemnes zo mocht verwoorden. Hulde en dank voor jullie grootse werk.

Een dankbare Pater Wijnand van Wegen
Missionaris in Friersdale, Zuid-Afrika.

Wim Makker
Wairama road RD 1
Kiwitahi-Morrinsville
Nieuw-Zeeland

Geëmigreerd in 1976

Hi Henk en allemaal,

Heel hartelijk dank voor jullie brief. Ik neem graag even de moeite om die te beantwoorden; ik weet alleen niet hoe lang hij mag worden.

De eerste vraag "Hoe kwam ik erbij om te emigreren" is vrij gemakkelijk te beantwoorden en er zijn verschillende redenen voor.
Op de eerste plaats wilde ik graag boer worden en zag daar thuis geen mogelijkheid voor. Ons ouderlijk bedrijfje had op z'n meest 15 koeien en een paard en met nog 5 broers en 2 zusters gaf dat niet zoveel toekomst voor een jonge ondernemer. Verder kon ik op kosten van de Nieuw-Zeelandse Emigratiedienst naar Nieuw-Zeeland toe, maar daar stond tegenover, dat ik er op z'n minst 2 jaar moest blijven. Als 't me na 2 jaar niet beviel kon ik altijd nog terug naar Nederland.
Verder was ik nog dienstplichtig en ik ging veel liever naar Nieuw-Zeeland op "avontuur" voor een paar jaar dan in dienst. Alhoewel,

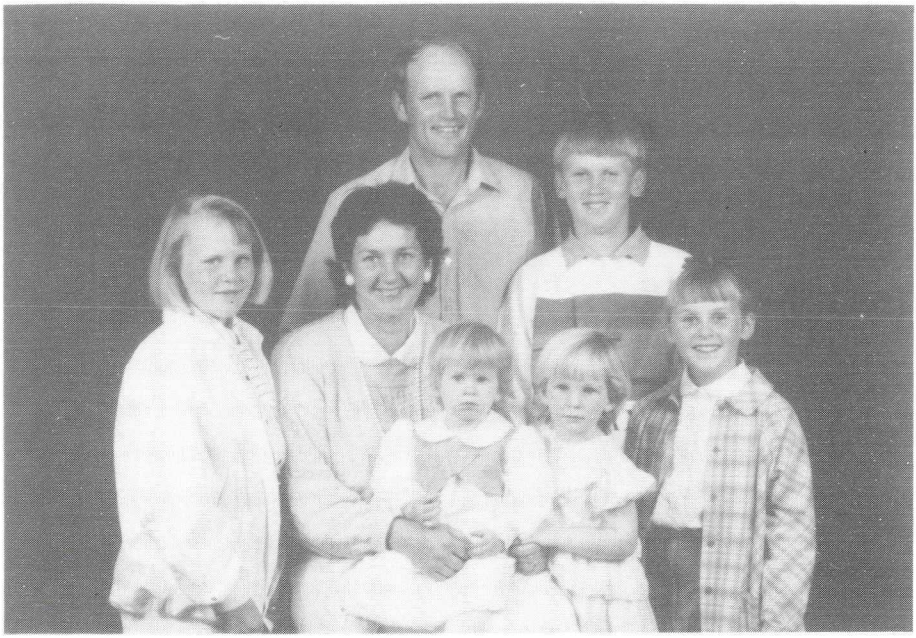

Gezin Makker in Morrinsville Nieuw-Zeeland 1994.
Achter: Vader Wim Makker en zoon Simon (13 jaar)
voorgrond: v.l.n.r. Heidi (12 jaar), moeder Maria van Bijsterveldt, Micaela (1½ jaar), Corina (4 jaar) en Diana (9 jaar).

ik zou evengoed nog dienstplichtig zijn geweest, als ik na 2 jaar terugkeerde naar Nederland.

Ik had kontakt opgenomen met Arie en Thea Rigter, die in Te Aroha (New Zealand) wonen. Pa en Moe kenden Arie persoonlijk; ikzelf had hen nog nooit ontmoet. Arie en Thea hebben veel voor mij gedaan, vooral in de eerste jaren dat ik hier was. Arie en Thea functioneerden als sponsor/werkgever en dat heeft 't mogelijk gemaakt voor mij om te emigreren.
Ik was 19 jaar oud toen ik vertrok (ik had net de Middelbare Landbouwschool in Utrecht volbracht).

Op 5 juli 1976 zei ik vaarwel tot Eemnes. We hadden de Volkswagenbus van Wim Eek geleend voor de gelegenheid, die gechauffeurd werd door m'n zwager Frans Ruijter. Kees en Nuala Makker waren ook bij 't vaarwel op Schiphol. 't Was een snikhete dag. Door de douane heen en dan was er een transportband waar je op kon staan en dan moest je afstappen als je bij 't juiste hek kwam. Ik herinner me nog goed dat ik halfweg nog ben afgestapt en me eigen afvroeg waar of ik eigenlijk mee bezig was. 't Was, dat op dat moment ik wist dat er aan de andere kant mensen waren die me verwachtten, want anders hadden m'n dierbare familie en Eemnes 't zeker gewonnen.
In Auckland (New Zealand) haalden Arie en Thea Rigter me van 't vliegveld. We hadden elkaar nog nooit ontmoet, maar ze pikten me d'r zonder aarzelen uit. De eerste paar dagen werd er veel over Eemnes gepraat. Arie en Thea hadden 7 kinderen, de jongste was ongeveer 2 jaar oud en de oudste 12 jaar.Dat gezinsverband heeft veel geholpen de eerste paar jaar om me thuis te voelen.
't Eerste jaar dat ik hier was, werkte ik voor Arie z'n buurman als boereknecht voor $ 55 per week. 't Hele boerebestaan is hier heel anders dan in Nederland en vooral de eerste jaren dacht ik dat m'n Middelbare Landbouwschool Diploma niet zoveel waard was. Sindsdien ben ik een beetje van mening veranderd. Bij Fitzgerald (m'n baas) molken we ruim 200 koeien door een 28 stands visgraad melkstal met zwaaisysteem (14 aan iedere kant). Daarnaast hadden ze nog ruim 500 schapen, ongeveer 50 stuks vleesvee en 't jongvee bleef op eigen bedrijf. Ik was de enige werknemer; in 't voorjaar hielp Gerald's Vader in de lammertijd.
De eerste 2 maanden had ik geen transport. Arie en Thea pikten me op voor de kerk of heel af en toe voor boodschappen. In october

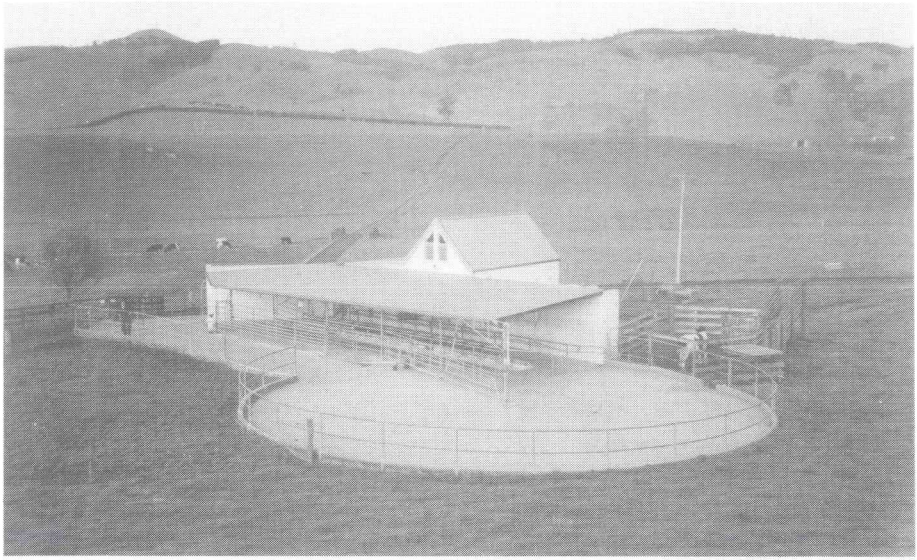

De melkstal van Wim Makker in Morrinsville- Nieuw Zeeland. De stal is gebouwd in 1984

kocht ik een motor en werd ik een klein beetje meer onafhankelijk. Ik moet zeggen dat 't geen best betaalde baan was, maar ik heb er in tijd van een jaar ontzettend veel geleerd en ik heb er geweldig genoten. Een gedeelte van de farm, ongeveer 80ha, bestond uit een grote berg met bos en 't maakte 't drijven van schapen met honden machtig interessant.

Ieder seizoen loopt hier van 1 juni tot 1 juni. 1 Juni 1977 tot 1 juni 1978 heb ik voor Arie gewerkt als boereknecht en ook daar heb ik 't bijzonder goed naar m'n zin gehad. Ondertussen kreeg ik verkering met Maria van Bijsterveldt, met wie ik op 19 mei 1979 ben getrouwd. Maria is geboren in New Zealand uit Nederlandse ouders; haar ouders zijn

afkomstig uit Diessen (N.Br.).
Van 1 juni 1978 tot 1 juni 1979 werkte ik samen met m'n aanstaande zwager David van Bijsterveldt als kontraktmilker voor John en Linda Shalue (een overbuurman van Arie Rigter). Wij kregen dus een percentage van de melkcheque. Hoe meer we produceerden hoe beter voor ons en de baas. Zoals al eerder vermeld trouwden Maria en ik op 19 mei 1979 en de volgende 4 jaar waren we 50% sharemilkers voor Maria d'r ouders in Waihou.

Met behulp van een paar spaarcenten (krantenwijk "De Tijd" in Eemnes en een paar koeien en keuen die ik in Eemnes had mogen houden en Maria's spaarcenten die ze verdiend had als winkelbediende) kochten we de koeien van m'n schoonouders. Na 4 jaar hadden we genoeg bij elkaar om zelf ons eigen bedrijf te kopen in Kiwitahi: (ongeveer 27 km van Waihou vandaan en ongeveer 40 km bij Arie en Thea vandaan).
Wij zijn hier nu 12 jaar en op 't ogenblik melken we 120 koeien op vlak 40 ha. Voor degenen die niet met New Zealand bekend zijn: de koeien lopen hier zomer en winter buiten; we hebben geen schuur waar ze allemaal in kunnen, alleen een melkstal, hooischuur en een loods. De koeien kalveren in 't voorjaar over een periode van ongeveer 9 weken (ongeveer 68% in de eerste 3 weken) en in de winterperiode (ongeveer 5 mei t/m 15 juli) staan ze allemaal droog. Dan moeten we melk kopen voor eigen gebruik!
We hebben inmiddels 5 gezonde schatten van kinderen: 1 jongen en 4 meisjes. Simon is 13 jaar, Heidi 12, Diana 9, Corina 4 en Micaela 1½.

Mijn dierbaarste herinneringen van Eemnes gaan ongetwijfeld samen met herinneringen aan ons Fjordepaard Buddy, over wie ik wel een boek kan schrijven. Ik weet zeker dat er

Wim Makker met jachthond Bruce op de farmmotor. Naast Bruce heeft hij nog twee werkhonden.

onder de lezers van deze krant er velen zijn die zich 't "bijna laatste trekpaard" van Eemnes nog goed kunnen herinneren.
Toen ik een jaar of 17 was, kwamen we 's winters een beetje krap van voer te zitten voor de koeien en zodoende kocht Pa een kuilhoop van Kees Post op de Wakkerendijk. Twee kleine vrachtjes of een hele grote per week daar hadden we net genoeg aan. Omdat 't een heel stukje rijden was met paard en wagen, draaide 't dus altijd uit op een hele grote vracht per week.
Pa zei altijd: "D'r zit al zat op" als we aan 't laden waren, en ik zei altijd:"D'r kan nog wel meer op". Bud liet ons nooit in de steek, of d'r moest wat breken. Menigmaal moest ie zowat plat op de grond gaan liggen om de vracht door de modder te heisen, maar hij

liet ons nooit zitten. Op de straat langs de koeienschuur van Kees Post moesten we even wachten op Pa die op de Wakkerendijk 't verkeer in de gaten hield, zodat we niet hoefden te stoppen halfweg tegen de dijk op. 't Was op dat moment dat Werner en Marion Brouwer (die veel bij Kees liepen) vaak uit 't huis kwamen lopen als toeschouwers. 't Was meestal Zaterdagmorgen. Zo gauw Pa 't oké sein gaf, zette de "gele" zich schrap als z'n beslag vocht met de straat om grip te vinden. We hadden een heel beetje snelheid nodig om tegen de dijk op te komen, maar we kwamen d'r altijd. Eenmaal op de dijk sjokten we naar huis want Bud had nooit haast.

Eemnes is zo vredig als de dauw nog dik over de polder hangt op een mooie stille zomermorgen.
Twee jaar geleden was ik in Eemnes op vakantie en ik fietste 's nachts naar huis op de Meentweg. 't Was een mooie stille nacht en ik voelde gewoon een bijzonder sterke band met de plaats waar ik geboren ben. 't Maakt niet uit hoe ver of je weg bent, of hoe lang of je weg bent, je blijft toch altijd een Eemnesser.

Henk en allemaal, ik wens jullie 't allerbeste met de Historische Kring en met het Kerstnummer 1994 van jullie kwartaalbericht; wij kijken naar een exemplaar uit.

Groeten
Wim en Maria Makker.

Wouter Stalenhoef
"Walterstade"
RR3 Auburn Ontario
Canada NOM 1 EO

Geëmigreerd in 1983

Emigreren naar Canada? Als je jong bent, nog niet gebonden aan echtgenote of vaste betrekking, wilde ik wat meer van de wereld zien. Via de Stichting Uitwisseling voor Plattelandsjongeren ben ik naar Engeland, Wales, geweest en zo ook naar Canada in 1971.
In die volgende 1½ jaar dat ik daar was liep ik een virus op, dat je nooit meer kwijt raakt, d.w.z. ik was totaal in de ban van Ontario, Canada.
Het klimaat daar is behoorlijk extreem. Echte

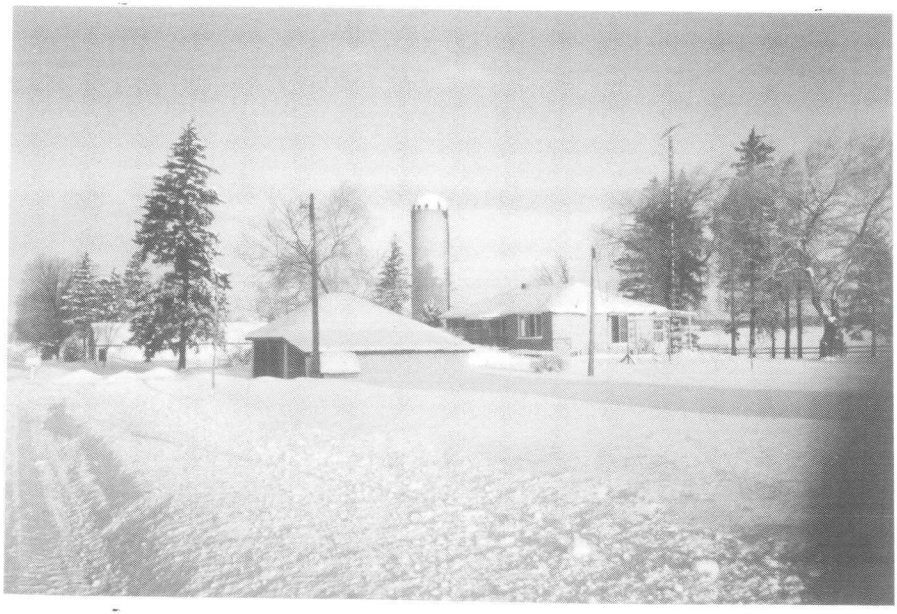

"Walterstate" de boerderij van Wouter Stalenhoef en zijn gezin in Auburn (Ontario) Canada.

zomers en winters; een landklimaat. Bijna geen lente en herfst.
Ontario is globaal 21 x Nederland. Grootste gedeelte is totaal onbewoonbaar. Heel veel bos en fris zoet water in al de meren.
De eenvoud waar men hier mee leeft, trok mij ontzettend. De bureaucratie is bij lange naniet zoals in Holland, vooral in 1971. Geen wonder, Canada heeft slechts 26 miljoen inwoners.
Terug in Nederland in 1973. Dat beruchte virus kwam telkens weer opzetten. Na 10 jaar weer in Holland te hebben gewoond en gewerkt, emigreerden wij, mijn vrouw Renée en ondergetekende naar ons nieuwe homeland, Canada. Vertrek uit Eemnes. Eigenlijk hadden we heimwee naar onze nieuwe toekomst, alhoewel je toch de deur achter je sluit.
Een nieuw bedrijf, boerderij, in een ander land, andere cultuur, ander gedeelte van de universe is echt wel pittig.
Zo van de een op de andere dag ben je verantwoordelijk voor dat bedrijf. Beiden waren we de Engelse taal bij machte, zo de bezoeken aan notaris, bankiers, verzekeringsagenten etc. etc. gaven geen extra taalprobleem. De koeien, 't vee was voor mij geen grote overgang om mee te werken, daar ben ik dan ook mee opgegroeid.
Het akkerbouwgedeelte was totaal nieuw voor mij en daarom een hele uitdaging. De gewassen in 't voorjaar gezaaid-geplant te krijgen en op tijd, was niet eenvoudig. Er zijn verschillende farmers die wat extra willen bijverdienen, werkt een beetje als loonwerkers in Holland. Nu na bijna 12 jaar zijn we aardig gevestigd en zelfs Canadees geworden. Onze dochters Florence (1985) en Pauline (1986) zijn op school waar ze zowel in Frans als Engels worden onderwezen: 2-talig dus.
Wij denken uiteraard wel aan Eemnes en Nederland. Onze verdere familie woont daar. Een

Het gezin Stalenhoef in Auburn Canada.
Wouter Stalenhoef en zijn vrouw Renée van Haarlem en hun dochters Florence (geb. 1985) en Pauline (geb. 1986).

paar keer zijn we terug geweest voor een korte vakantie en familiebezoek. Het liefst pakken we, als 't weer 't toelaat de fiets en peddelen langs de Wakkerendijk en door 't dorp naar de Larense vrijdag-markt bijvoorbeeld.
Eemnes is absoluut een apart streekdorp. Herinneringen zijn de lagere schooltijd, Mariaschool, schaatsen op de Vaart en vooral niet te vergeten, zingen voor de burgemeester op Koninginnedag.
Ik hoop dat jullie wat met dit schrijven kunnen doen.

Succes met je speciale editie.

Wouter Stalenhoef, Reneé, Florence, Pauline.

Boerenfamilie Makker verhuist nu noodgedwongen naar Jutland

De familie Makker is al druk aan het pakken. Zij verhuizen komende week al naar Jutland.

Antoon F. Bruggeling

EEMNES — Isaac en Anneke Makker en hun drie kinderen verhuizen op 1 september a.s. van Eemnes naar Denemarken. In Jutland, ongeveer 700 km hier vandaan, beginnen zij een nieuw agrarisch bedrijf. Anneke Makker: „We vinden het

jammer uit Eemnes weg te gaan, maar we hadden geen andere keus. De rijksoverheid en niet op de laatste plaats de gemeente Eemnes hebben ons feitelijk weggejaagd".

Jarenlang hadden Isaac en Anneke hun boerderij aan de Wakkerendijk 42a in Eemnes. „Al zeker twintig jaar lang hebben we geprobeerd recht tegenover onze boerderij in de polder een nieuwe boerderij te mogen neerzetten, maar daarvoor kregen we geen toestemming. Dat vonden ze te dicht bij de dorpskern en we moesten eerst de ruilverkaveling maar afwachten", vertelt Anneke Makker.

„We wilden die boerderij zeker 20 jaar houden. Daarnaast zou óf Isaac óf ik elders gaan werken i.v.m. de kosten voor o.a. het onderhoud van de boerderij, maar dat mocht niet", aldus de boerin. Toen de ruilverkaveling van start ging bleek de familie Makker niet in aanmerking te komen voor een nieuwe boerderij in de Eemnesser polder. Anneke: „We hebben toen voorgesteld aan het eind van de Meentweg een akkerbouwbedrijf over te nemen. De eigenaar hiervan verhuisde wél naar de polder. Dat leek een prima oplossing, maar de gemeente dacht daar anders over. Voor ons de zoveelste teleurstelling".

De familie Makker had er schoon genoeg van. „We zijn bij vrienden in Denemarken gaan kijken. Zij hebben daar een prachtige boerderij. Er wonen trouwen diverse Eemnesser boeren in Denemarken, waaronder Beekhuysen en Zwanikken. Isaac en ik waren meteen enthousiast. In Jutland vonden we een mooie boerderij met een flink stuk land en dat hebben we gekocht", aldus Anneke Makker.

Makkelijker

Volgens haar hebben de boeren in Denemarken het stukken makkelijker dan hun Nederlandse collega's. „Het wordt de agrariërs hier steeds moeilijker gemaakt. In Denemarken hebben we volop mogelijkheden. We hebben er zin in", laat Anneke weten. „We werden gedwongen om weg te gaan uit Eemnes. Ik weet dat binnen vijf jaar veel boerenbedrijven in deze gemeente moeten verdwijnen. Wij hadden daar zeker bijgehoord. De hele Wakkerendijk wordt de Goudkust van het Gooi en Eemland. Veel boerderijen zullen in de toekomst worden bewoond door rijke zakenlieden en artiesten. Eemnes mag dan nog een agrarische gemeente zijn, wij hebben ervaren dat de gemeente niets voor de agrariërs doet", meent Anneke Makker.

Ze vertelt dat Bertus van den Hengel, zelf een agrariër, jarenlang in de gemeenteraad zat voor het CDA. „Maar voor de boeren kwam hij niet op. Bovendien is Van den Hengel zelf naar Friesland vertrok-

ken".

De familie Makker is in elk geval niet beter geworden van de ruilverkaveling. „We waren het liefst in Eemnes gebleven, maar hier kan en mag niets", zegt de boerin.

Volgende week staan de verhuiswagens voor de boerderij aan de Wakkerendijk 42a. In Denemarken beginnen Isaac, Anneke en hun drie kinderen aan een nieuw leven.

Overgenomen uit de "Bel" van 26-8-1993

★

Per K.L.M. naar een nieuw Vaderland

In 1954 emigreerden 3 broers uit Eemnes naar Nieuw-Zeeland. Dat waren Gerard, Piet en Arie Rigter.
Arie maakte van hun reis een lang en uitgebreid verslag. In verkorte zin geven we dit verslag weer. We laten echter Arie Rigter aan het woord.

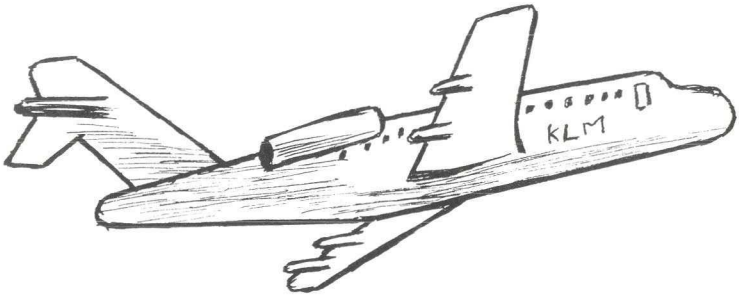

Dinsdag 26 oktober 1954

Zo is, na een lange voorbereiding de dag van vertrek naar een nieuwe toekomst aangebroken. Na 's morgens gezamenlijk Gods zegen nog eens

gevraagd te hebben in de H. Mis, werden wij door veel familie en vrienden weggebracht naar het beginpunt van onze luchtreis, Schiphol. We namen afscheid en door de directie van de KLM werd nog een afscheidswoordje gesproken. Ook werd het Wilhelmus en het Engelse volkslied gespeeld. Daarna gaat de hele groep van 54 emigranten aan boord van het vliegtuig, de "Edam".
Al snel hangen we boven Nederland, later België en zo verder over Frankrijk naar Italië. 's Avonds om 6 uur landen we op het vliegveld "Ciampino" bij Rome. Daar worden we met bussen naar een hotel gereden. Een mooi hotel, maar het eten hebben we voor bedankt. Dat was spaghetti. Dat is zulke lange breiwol.... als je met je vork bij je mond bent, hangt dat spul nog onder in je bord.
Na het eten gingen we de stad in.
De volgende morgen, **woensdag 27 oktober** gingen we weer met de bus naar het vliegtuig. Na een goede start zitten we al weer op 2900 meter hoog met een snelheid van 380 km per uur. We vliegen over de Ionische zee over het eiland Kreta naar Egypte.
Nadat de "Edam" een paar keer getoeterd heeft, rolt hij de startbaan op van het woestijnvliegveld Caïro airport. We overnachten in het KLM hotel bij het vliegveld. In die woestijn zijn we al gauw uitgekeken en we gaan vroeg naar bed. Zwarte Egyptenaren met een rode fez op bedienen ons. Erge vriendelijke lui zijn dat niet. Ik vind het maar vals uitziende types.
Donderdag 28 oktober moesten we weer vroeg uit de veren. Het ontbijt is in het hotel en om 6 uur zitten we al weer hoog in de lucht. Onder ons zien we het Suezkanaal als een slootje en dan zien we de Rode Zee, maar die is net zo blauw als alle andere zeeën.
We vliegen over de woestijn van Saoedi-Arabië. Urenlang zien we niets dan zand. We

landen op het vliegveld van Basra in Irak. Zij is gelegen aan de delta van de Tigris en de Euphraat. Eens moet hier het paradijs geweest zijn. Nou, het zal er toen beter hebben uitgezien, want zo heel bekoorlijk ziet het er niet uit. Adam en Eva moeten met weinig tevreden zijn geweest!
Van eten en drinken is het er prima en het is er lekker warm. We zijn weer van Basra vertrokken en kijken nu op Perzië en de Perzische Golf. We vliegen nu boven Karachi. Het is nu 3 uur Hollandse tijd, het verschil is nu 4 uur.
We zijn geland op het vliegveld van Karachi en moeten overnachten in het KLM hotel bij het vliegveld,. Het is er behoorlijk warm.
Vrijdag 29 oktober. Half acht uit bed en om half tien gaan we de lucht in. We vliegen nu boven de vruchtbare vlakte van de Indus. We maken een tussenlanding die niet op het schema staat op het vliegveld Deli in India. Het is wel een stukje om, maar het komt op geen paar honderd kilometer aan!
De "Edam" krijgt z'n portie benzine en dan gaan we weer verder. Aan boord doen we een wedstrijd met allerlei vragen beantwoorden op papier. Dat kort de tijd, want dagen op een stoeltje zitten moet je ook gewend zijn.
We vliegen nog steeds boven India. Als we in Calcutta geland zijn is de douane nieuwsgierig en moeten koffers en tassen voor het eerst open.
Het wemelt hier van het ongedierte zoals muggen, sprinkhanen, torren en motvlinders. De meisjes zitten hier niet rustig. Sommigen gillen het uit als er zo'n grote groene sprinkhaan bij hen in de buurt komt. Wat een helden hè?
We moeten een half uur rijden naar het hotel waar we moeten overnachten. Er is veel te zien in deze stad en te ruiken nog meer. Verschrikkelijk zoals het daar stinkt, het is

niet te harden. Dat komt denk ik, door de slecht stromende open riolering voor de huizen, waar iedereen z'n behoefte in doet.
We overnachten in het Grand Hotel. Geweldig. De eetzaal is wel zowat zo hoog als de kerk van Eemnes.
En het personeel is hier niet duur denk ik, want elk tafeltje van 4 personen heeft twee bedienden.
Na het eten zijn we de stad in geweest. Zo gauw we het hotel uitkwamen kregen we een stel van die zwarten achter ons aan, en maar bedelen om een aalmoes.
's Avonds gauw bidden en dan naar bed, want morgen is het weer vroeg dag.

Zaterdag 30 oktober

Vanmorgen moesten we om 4 uur deze tijd er al uit. Toen was het in Holland nog Vrijdag. De tijd verschilt 4½ uur. We gaan met de bus naar het vliegveld. De motoren van de "Edam" loeien weer, de riemen hebben we weer vast, een stukje kauwgom tussen de kiezen en dan gaat hij weer de lucht in. We vliegen boven de Ganges en de Bramapoetra. Om 6 uur deze tijd arriveren we op het vliegveld van Singapore.
15 Emigranten, waarbij wij met z'n drieën ook behoren en het KLM-personeel, worden naar het Embassy Hotel gebracht. Dat is een prachtig hotel. De andere hebben niet zo'n duur hotel als dit.
Hier hebben ze voor het eerst geen 3 persoonskamer voor ons, zodat ik bij een ander moet slapen. Dat is een katholieke jongen uit Brabant. Het percentage katholieken is groot aan boord. Ik denk zowat 40 van de 54.
Morgen gaan we naar de Hoogmis, die is om 8 uur. Dus gauw naar bed. De tijd verschilt hier 6½ uur met Holland.

Zondag 31 oktober

Vanmorgen met z'n tienen naar de kerk geweest. We moesten een uur lopen en daar had-

den we niet op gerekend, zodat we wel even te laat kwamen. Na het ontbijt zijn we hier wat in de omgeving van het hotel wezen wandelen, langs het strand waar veel mensen genoten van de watersport. Na het eten zijn we met taxi's (die waren toch goedkoop) door de stad wezen torren en hebben we ons laten brengen naar Botanical Garden. Na hier een paar uur genoten en het mooie natuurschoon bewonderd te hebben, zijn we naar de markt gegaan. Er werden veel sigaretten ingekocht. Voor 2 gulden koop je 50 beste Engelse sigaretten.
Zo nu gauw op bed aan, want morgen moeten we weer vroeg op.

Maandag 1 november

Na een dagje rust staat de bus weer voor om ons naar de "Edam" te brengen om onze vlucht voort te zetten naar het nieuwe Vaderland. En zo zitten we weer te zitten hoog in de lucht boven de Straat van Malakka. Ze vertelden ons nu dat we de evenaar zijn gepasseerd. Nou, ik heb er niets van vernomen en ik heb hem ook niet gezien.
Vele eilandjes schieten onder ons voorbij en we vliegen nu boven het eiland Banka. We kunnen de kust van Sumatra als een groenblauwe streep al onderscheiden. Later vliegen we boven de Java-zee. De kust van Java doemt in de verte op.
En zo zitten we weer met een opfrissertje voor ons onder het afdak van het vliegveld Djakarta, de hoofdstad van de Republiek Indonesia. Wat is het hier godsgloeiend heet!
Sommige jongens zouden nog even de stad in willen gaan om nog even wat kennissen op te gaan zoeken uit hun dienstjaren. Maar dat is er niet bij.
Inplaats van om 10 uur de lucht in te gaan, is het nu zowat half twaalf eer we vliegen.
En dan komt Neptunis aan boord. Met een hartelijk applaus wordt hij ontvangen. Het is één van de piloten. Hij heeft een zwemvest

aan en is aan alle kanten beschilderd.
Nu moeten er een paar bij hem op het matje komen. Eerst een paar meisjes. Die worden geschoren. Hij zit zo lekker met de kwast in de neusgaten te kriebelen.... Dan laat hij ze praten en stopt ze dan vlug die kwast met scheerzeep tussen hun kiezen.
Intussen vliegen we boven de Noordkust van Java en het eiland Bali, Lombok, Soembawa en Timor volgen elkaar snel op en zo naderen we Australië.
Het is nu half tien, de kauwgom wordt weer bezorgd en de riemen moeten vast en no smoking!
Zo, nu staan we op de grond van het werelddeel Australië op de luchthaven Port-Darwin. Met de bus gaan we naar ons logement voor de nacht. We overnachten in "Hostels", een hotel gebouwd in paviljoen-systeem. Het zijn allemaal 1 persoons kamers. Hier huizen ook muskieten, daarom gaan we vannacht onder de klamboe liggen dromen.

Dinsdag 2 november

Port Darwin hebben we weer verlaten en de tocht gaat weer verder over de uitgestrekte Australische steppen. Onafzienbaar ligt het rood-bruine land onder ons. Er is geen afwisseling in het landschap. Steeds dezelfde rood-bruine vlakte.
Nu gaan we weer landen. Het is het vliegveld Cloncurry. Wat is het smoorheet in die woestijn. Er is ook niets te beleven. Het is ook een vliegveld van niets. In totaal 3 vliegtuigen. Eén van de dokter, één van een paar jagers en de derde is van ons.
De benzine-tanker rijdt al weer weg van ons vliegtuig. Dus zullen we wel weer gauw starten. Het zal me niets spijten, want het is hier niets. We hebben het middagmaal al weer op en hebben intussen al een heel eindje over Australië gevlogen. We vliegen boven Queensland. Het wordt nu al weer donker en we vlie-

gen boven N.S. Wales.
En zo staat de "Edam" 2 uur later op het vliegveld van Sydney. De douaniers zijn hier ook weer goed nieuwsgierig en neuzen de koffers nog eens na. Het is nu 10 uur hier. De tijd verschilt al 11 uur met Holland waar het dus nog voor de middag is.
Voor vannacht hebben we met ons drieën weer één slaapkamer.

Woensdag 3 november

Dit zal de grote dag worden, dat we op het eindpunt zullen komen van onze luchtreis en het nieuwe Vaderland zullen aanschouwen.
We hebben weer plaats genomen in het vliegtuig. De motoren worden voor het laatst voor onze reis proefgedraaid. De "Edam" staat te trillen op z'n wielen en daar snijdt de zaak heen.
We hebben een prachtig uitzicht over Sydney. Dan vliegen we boven de laatste zee die ons scheidt van Nieuw-Zeeland, de Tasmanzee.
Ons laatste middagmaal hebben we ook al te pakken. Dit was nog eens extra goed als afscheidsdiner.
Wat duren de uren toch lang vandaag. We dalen nu al snel. Nog even. Dan raken we Nieuw-Zeelands grond. Een luid hoera gaat op onder de passagiers.
Deze luchtreis is volbracht. Zo staan we op het vliegveld Whenuepi, 33 km van Auckland en 22.000 km van Schiphol. We hebben 67 uren gevlogen met een gemiddelde snelheid van 330 km per uur.

Tot zover de 9-daagse vliegreis van de gebroeders Rigter.

Samengevat en verwerkt door:

Bep De Boer.

Werkgroepen

Monumenten	M. Beel,	Plantsoen 9	13290
Biblio/ topografie	W.v. IJken	Everserf 20	89367
Genealogie	H.v. Hees	Kerkstraat 15	89849
Recent Verleden	M. v.d.Schaal	Watersnip 14	17093
Klederdracht	L. Lankreijer		
Eem-en Gooiland		Aartseveen 94	89198
Tentoonstelling	H. Nobbe	Braadkamp 3	12207

Schenkingen H.K.E.

Gedurende de afgelopen periode ontvingen wij:

- Kinderboekjes en een weegschaal van
  C. Singerling
  De Boskamp 18
  3741 HJ Baarn

☆

- Grote zaag (1m.90) van
  G.v.d. Broek
  Streefoordlaan 8
  Eemnes

☆

- Wagen of karwip/ sleutel om dop van een wagenwiel los te draaien van
  J. Roodhart
  Streefoordlaan 28a
  Eemnes

☆

- Drie staartkappen van kant en één rouwkap met sieraden en toebehoren, gedragen als onderdeel van de klederdracht in Eemnes en een schoorsteenval van gehaakte kant van
  J. van 't Klooster

Wakkerendijk 106
Eemnes

☆

- Bidprentjes van
  H. v.d. Voort
  Jan van Beierenstraat 8
  Hilversum

☆

Alle goede gevers worden namens de HKE van harte bedankt voor hun bijdragen.

★

Wie doet er mee?
Wie weet er van?

Rubriek waarin staat met welke onderzoeken en projecten onze leden bezig zijn. Iedereen die erin geïnteresseerd is om mee te doen en die kan helpen aan materiaal kan contact opnemen met de desbetreffende personen:

Henk van Hees,Kerkstraat 15,Eemnes,tel. 89849
is bezig met:
- de geschiedenis van het amateurtoneel in Eemnes.

☆

Jaap Luijf,Reijerserf 5,Eemnes,tel. 13086
is bezig met:
- de familie Luijf in Eemnes.
  Gevraagd:
  o.a familieverhalen, foto's, familieberichten.

☆

Henk van Hees, Kerkstraat 15, Eemnes
tel. 89849 en
Bertie v.Wijk-Blom, Raadhuislaan 39, Eemnes
tel. 14689
zijn bezig met:
- de familie Pen in Eemnes en Baarn;

Gevraagd o.a. familieverhalen, foto's, familieberichten.

☆

Wiebe van IJken,Everserf 20,Eemnes,tel. 89367 is bezig met:
- de uitwerking van het armenboek van de gemeente Eemnes (1637-1768).

☆

Livia Lankreijer,Aartseveen 94,Eemnes tel. 89198 is bezig met:
- klederdrachten van Eemnes en omgeving. Wie helpt mee uit te zoeken wat er vroeger in Eemnes aan klederdrachten gedragen werd. We hebben heel mooie inventarisatieformulieren. We zoeken alleen nog een paar mensen erbij om ze in te vullen. Dit kan met de kleding in de hand of aan de hand van oude foto's.
  Wie helpt?

☆

Wiebe van IJken, tel. 89367
Bertie van Wijk-Blom, tel. 14689
Henk van Hees, tel. 89849
zijn bezig met:
- het aanleggen van een verzameling bidprentjes van mensen die in Eemnes gewoond hebben. U kunt ons al een plezier doen wanneer u de mogelijkheid biedt om kopietjes te laten maken van uw bidprentjes.

★